

TEKIRDAG

TABIAT TURİZMİ

MASTER PLANI

(2020-2023)

TEKİRDAĞ İLİ
TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI
2020 – 2023

KISALTMALAR

Bu Master Planda geçen;

- TOB:** Tarım ve Orman Bakanlığı,
ÇŞM: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,
İTM: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü,
OİM: Orman İşletme Müdürlüğü,
Ky: Kaymakamlıklar,
BŞB: Büyükşehir Belediyesi,
B: Belediyeler,
STK: Sivil Toplum Kuruluşları,
MAK: Merkezi Av Komisyonu Kararlarını,
CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi,
UDGP: Uzun Devreli Gelişme Planı,
ÇTP: Çamlıkoy Tabiat Parkı,
KTP: Kartaltepe Tabiat Parkı,
HS: Hava Sporları,
DB: Dağ Bisikletçiliği,
PF: Peyzaj Güzelliği/Fotosafari,
DGR: Düzenlenmiş Tabiat Gezisi Rotası,
KMG: Tabiata Uyumlu Kırsal Miras Gezisi,
KuG: Kuş Gözlemciliği İmkânı,
AvS: Tescilli Avlak Sahası,
YHGS: Yaban Hayatı Geliştirme Sahası,
EBG: Endemik Bitkilerin Gözlemi,
KP: Köy Pazarlarını, ifade eder.

İÇİNDEKİLER

---

1. GİRİŞ	5
1.1 Tabii Alanlar, Yöre İnsanın Geleneksel Hayatı, Kırsal Kalkınma, Sürdürülebilir Turizm Alternatifi Ve Tekirdağ Vilayetinde Sürdürülebilir Tabiat Turizmi	5
1.2 Tabii Alanlar ve Sürdürülebilir Kalkınma	6
1.3 Sürdürülebilir Tabiat Turizmi	8
1.4 Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Stratejisi	10
2. SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ GELİŞİMİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	13
2.1 Kaynak Analizi	13
2.2 Turizm Potansiyeli	16
2.3 Taşıma Kapasitesi	21
3. İLĞİ GRUBU ANALİZİ VE YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI	24
3.1 İlgı Grupları / Paydaşlar	24
3.2 İlgı Grubu Kategorileri	24
3.3 İlgı Grubu Analizi	25
3.4 Toplum Temelli Yaklaşım	26
3.5 Yerel Organizasyonun Oluşturulması	26
3.6 Tarihçe	26
3.7 Tekirdağ İlinin Genel Özellikleri	27
3.8 İlgı Grubu ve Paydaş Analizi	42
4. TEKİRDAĞ TABİAT TURİZMİ ARZI	43
4.1 Tekirdağ'ın Tabiat Turizmi Değerleri (Tabiat Turizmi Arzı)	43
4.2 Tekirdağ İlinin Tabiat Turizmi (Arzı) Değerleri ve Bilinirlik Değerlendirmesi	47
4.3 Tekirdağ İlinde Tabiat Turizmi Maksatlı Kullanılan ve Kotuma Statülü Alanlar	47
4.4 Seçkin Özellikli Diğer Sahalar (GZFT Analizi)	47
4.5 Tekirdağ İlinde Tabiat Turizm Çeşitleri	52

5. SEÇKİN VE YÜKSEK DEĞER TAŞIYAN (X) YILDIZ ALANLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE POTANSİYELİNİ GELİŞTİRME İMKANLARININ ORTAYA KONULMASINA İLİŞKİN ANALİZLER	56
5.1.1 Kartaltepe Tabiat Parkı İle İlgili Genel Bilgiler	56
5.1.2 Kartaltepe Tabiat Parkında Tabiat Turizmi Değerlerine Ait Bilgiler	57
5.1.3 Kartaltepe Tabiat Parkında Ön Plana Çıkan ve Alanın Sunduğu Aktiviteler	57
5.1.4 Sahanın Tabiat Turizmi Yönetim Maksatları	58
5.2. Çamlıkoy Tabiat Parkı İle İlgili Genel Bilgiler	68
6. TEKİRDAĞ İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ STRATEJİLERİ	81
6.1 Gelişme Stratejileri	81
6.2 Pazarlama Stratejileri	81
6.3 Ziyaretçi Yönetimi Stratejisi	81
6.4 İzleme ve Değerlendirme Stratejisi	81

1. GİRİŞ

1.1 TABİİ ALANLAR, YÖRE İNSANININ GELENEKSEL HAYATI, KIRSAL KALKINMA, SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM ALTERNATİFİ VE TEKİRDAĞ VİLAYETİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ

Tabiatı korumanın geleceği kırsal alanların geleceğine, kırsal hayatın korunmasına ve sağlıklı yürüyen bir kırsal ekonomiye bağlıdır. Kırsal alanlardaki düşük ve dağınık nüfus ile beraber yetersiz gelir söz konusu olduğunda bu alanların turizm köyleri vb. faaliyetler için kullanılması söz konusu olacaktır. Bu tür girişimlerin önemli bir kısmı korunan alanlarda veya dışında yapılmaktadır. Bazı etkinliklerin korunan alanlara ve tabiata çok zarar verdiği de görülmektedir. Bu sebeple tabiatı korumakla vazifeli olan bizlerin, çevremiz ile proaktif ilişkiler içinde olmamız lüzumludur. Tabiattaki faaliyetlerin kontrolü için Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü taşra kuruluşlarının kırsal sahalarda tabiat turizminin geliştirilmesinde öncü olması doğru bir harekettir.

Son yıllarda sivil toplum kuruluşları ve diğer kuruluşlar korunan alanlar, tabii alanlar, kırsal kalkınma, kalkınma için işbirliği gibi konuları tamamıyla farklı bir bakış açısı ile algılamaya başlamışlardır. Tabiat ve geleneksel kültürler üzerinde turizmin yarattığı olumsuz tesirler ve bunların neticesinde duyulan korkular, kitle turizmine karşı alternatif çevre duyarlı turizmi ve tabiatı korumayı öne çıkarmıştır. Sürdürülebilir tabiat turizmi ve ekoturizm tabiatın korunması için bir umut olarak ortaya çıkmıştır. Algılamadaki bu değişiklik, tabii alanlar, korunan alanlar ve çevresinin bölgesel planlamasında, turizme ilişkin proje ve çalışmaların giderek artmasına yol açmıştır. Bu sayede turizm, zaman içinde kırsal alanların kalkınmasında, yoksulluğun azaltılmasında ve yöresel kültürel zenginliği korunmasında anahtar bir kelime haline gelmiştir.

Sürdürülebilir tabiat turizmi, kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi, kırsal nüfus için yeni bir bakış açısı yaratılması, yoksulluğun ve kırsal göçün azaltılmasında en önemli seçeneklerden biri olarak görülmektedir. Turizmin yalnızca yerel ekonomi ile doğru şekilde bütünleştirildiği takdirde beklentileri karşılayabileceği ve yöre halkı ile diğer ilgi gruplarına fayda sağlayacağı unutulmamalıdır.

1.2 TABİİ ALANLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

1980’li yıllardan itibaren Birleşmiş Milletler Çevre Programının (UNEP) çevre konularına ilişkin çalışmaları giderek artan bir etki yaratmıştır. Dünya Çevre Kalkınma Komisyonu’nun 1987 yılında tamamladığı çalışmalar sonunda “ortak geleceğimiz” adlı bir rapor hazırlanmıştır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, çevre ve kalkınma konularına çok farklı yaklaşılması gerektiği bu raporda vurgulanmış olup, kalkınmanın ve insanlığın sahip olduğu kaynakların sürdürülebilir olduğuna değinilmiştir. Raporda ortaya konan “sürdürülebilir kalkınma” kavramı, insanların elinde bulundurduğu ve onlara muhtaç olduğu ekolojik, kültürel ve sosyo-ekonomik kaynakların nadir ve eşsiz olduğu görüşüne dayanmaktadır.

Bir sahanın sahip olduğu kaynaklar, çok farklı maksatlar için kullanılabilir. Örneğin, bir orman kereste imalatı için kullanılabilir, üzerindeki ağaçlar kesilerek ziraat toprağı olarak kullanılabilir korunan alan olarak kullanılabilir. Alanın ve alanda yaşayan yöre halkının özelliklerine bağılı olarak bu seçeneklerden bazıları uygulanabilirken, bazıları ise kesinlikle uygulanamaz. Yalnızca korumacı bir yaklaşım içine girildiğinde doğru görülen seçenek ormanın el değmemiş eski haline bırakılması olsa da yöre halkı ve diğer iş gruplarının bu kaynakların sürdürülebilir kullanımı yaşam kalitelerini yükseltmek için ormandan hak iddia etmeleri mevzubahistir. Bu sebeple yüzde yüz sürdürülebilir kalkınmaya her zaman ulaşılmasa da bu hedef üzerine yoğunlaşılmalıdır.

Tabii ve korunan kırsal alanlarda, geçmişten günümüze yerel topluluklar ile arazinin beraberliğı çok önemli olmaktadır. Korunan alan ağı büyüdükçe korunan alan kavramının anlamı da değişmeye ve gelişme göstermeye başlamıştır. Bu gelişme içinde yöre insanların varlığı ve faydalanmalarının sürdürülebilirliğı de öne çıkmaktadır.

Bir tabii alan, korunan alan ve içinde yer aldığı bölgenin sürdürülebilir kullanımı turizm, ekolojik ziraat, hayvancılık, yeni bölgesel ürünler, sürdürülebilir ormancılık hatta enerji üretimindeki yatırımlarla birlikte düşünüldüğünde daha başarılı olacaktır.

Tabii alanlardaki faaliyetlerin açıklanmasında **Kırsal Alan, Kırsal Kalkınma** ve **Sürdürülebilir Kalkınma** gibi kavramlar değerlendirilmelidir. Bu kavramlar şu şekilde açıklanabilir;

Kırsal alan; Şehir diye tabir edilen yerleşim sahalarının dışında kalan ziraatle ilgili etkinliklerin yapıldığı alanları da içeren köy, mezra, kom vb. adlarla anılan insan yerleşimlerinin var olduğu alanları “kırsal alan” olarak tanımlayabiliriz.

Kırsal kalkınma: Kırsal kalkınma, küçük toplulukların içinde buldukları ekonomik, toplumsal ve kültürel koşulları iyileştirmek amacıyla giriştikleri çabaların, devletin bu konudaki çabalarıyla birleştirilmesi, bu toplulukların ülke insanların tümüyle kaynaştırılması ve ulusal kalkınma çabalarına tam biçimde katkıda bulunmalarının sağlanma süreci şeklinde tanımlanmıştır.

Kırsal alan kalkınması; Hem bir eğitim hem de kabullenme işidir. Kırsal alan kalkınma politikasında; toplumun ihtiyaçları göz önünde tutulmalıdır. Kırsal alan kalkınma politikası ile ilgili planların alınması sırasında toplumun görüşleri alınmalı, zorla kabul ettirmeye çalışılmamalıdır. Toplum istediklerini elde etmedikçe kırsal alan çalışmalarına katılmayacaktır.

Tarımsal çalışmalar, beslenme, eğitim, mesleki önderlik ve öğretim, kooperatifler, el sanatları, küçük sanayiler, sosyal güvenlik çalışmaları, planlama ve sağlık politikaları nitelikleri kırsal alan ve ülke planları ile bir bütünlük sağlamalıdır.

Sürdürülebilir kalkınma: Ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel kaynakların sürdürülebilir kullanımına dayanmaktadır. Burada ekolojik, ekonomik ve sosyo kültürel sürdürülebilirlik şartlarının tamamının sağlanması önemli olmaktadır.

Kırsal alanlar turizm ve boş zamanların değerlendirilmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Kırsal alan, turistlere sakin ve huzurlu bir seçenek sunmaktadır. 2005 yılında Fransız vatandaşları tatillerinin %52’sini ya bir ailenin yanında ya da bir arkadaşının evinde, %26’sı evlerinde geçirdiklerini ve %9’luk bir kısmı ise kırsal alanda ikinci bir eve sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Kırsal alanlar ayrıca tabiat için önemli role sahiptirler.

Tabii kaynakların korunması, biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi, tabii felaketlere karşı koruma, iyi hayat şartlarının korunması ve tabii manzaranın korunması tabii çevre ile ilgili hususlardır.

1.3 SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ

Sürdürülebilir kalkınma, ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel kaynakların sürdürülebilir kullanımına dayanmaktadır. Sürdürülebilir turizmin gelişimi de sürdürülebilir kalkınma ile bağlantılı bir yaklaşımdır. Sürdürülebilir turizmin gelişiminde; turistlerin ve ziyaret edilen yerlerin bugünkü ihtiyaçlarının, gelecekteki fırsatları koruyup genişleterek karşılanması hedeflenmektedir.

Bu yaklaşım, ekonomik, sosyal ve estetik ihtiyaçların, kültürel bütünlüğün, gerekli ekolojik süreçlerin, biyolojik çeşitliliğin ve kırsal hayatı destekleyen süreçlerin devamını içerecektir. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün tanımına göre sürdürülebilir bir turizm gelişimi;

Çevresel kaynakların en iyi şekilde kullanılmasını sağlamalı,
Ziyaret edilen toplulukların sosyo-kültürel yapısına, gelenekselliğine saygı göstermeli,
Bütün ilgi gruplarına adil bir şekilde dağıtılan sosyo-ekonomik faydalar ile tutarlı ve uzun vadeli ekonomik faaliyetler ortaya koymalıdır.

Buna göre sürdürülebilir kırsal/tabiat turizminin gelişme ölçütleri;

- a. Biyolojik çeşitliliğin korunması,
- b. Ekonomik tutarlılık,
- c. Kültürel zenginlik,
- d. Yöre halkının refahı,
- e. İstihdam kalitesi,
- f. Sosyal eşitlik,
- g. Ziyaretçi memnuniyeti,
- h. Yetkinin yerele doğru dağıtılması,
- i. Toplumun genelinin refah ve mutluluğu,
- j. Fiziki bütünlük,
- k. Kaynakların etkin kullanımı,
- l. Çevre temizliğidir.

Korunan alanlar açısından; tabiatın seçkin parçaları olan korunan alanlar ile turizm arasındaki bağ, korunan alanların tarihçesi kadar eskidir.

Korunan alanlar turizme, turizm korunan alanlara ihtiyaç duymaktadır. Turizm korunan alanların kurulması ve yönetiminde göz önüne alınması gereken önemli bir bileşendir.

Aynı şekilde koruma altında olmayan flora ve faunanın tutunduğu tabiat alanlarına ve insanın yaşadığı sahalardaki yöresel kültüre de turizm bağımlıdır. Bu bağımlılık tabiat ve kültürün bozulmaması için tedbirler gerektirir. Bu tedbirlerin neler olacağının “sürdürülebilir kırsal kalkınma” ilkeleri çerçevesinde tespiti de lüzumludur.

Turizmin önemli bir ekonomik faaliyet olması ve tüm göstergelerin bu faaliyetin büyüme eğiliminde olacağı yönünde olması önemli bir husustur. Turizmdeki büyümeyle beraber sürdürülebilir turizm, ekoturizm gibi tabiatla ilgili turizme olan talep artmış ve turizm ürünleri ile destinasyonlar çeşitlenmiştir. Buna bağlı olarak, turistlerin talepleri de farklılık göstermiştir. Turistlerin talepleri konaklamada konforun sağlanması yanında; yöreye özgü kültürel değerler hakkında bilgi edinme, yöre halkıyla iletişim, bölgenin flora ve faunası, özel ekosistemler, tabii hayat ve bunların korunması da dahil olmak üzere daha sorumlu bir seyahat deneyimi kazanmak üzerine değişmiş ve çeşitlenmiştir.

Beklenen büyüme ve yeni eğilimler turizmi stratejik bir konuma taşımıştır. Turizm eşsiz özellikli tabii veya korunan alanların sürdürülebilirliğinin yanı sıra bu alanların çevresinde yaşayan yöre halkının kalkınma potansiyeline de müspet etki sağlayabilmektedir. Bu vaziyette turizm, tabii alanların korunması ve yöre halkı ile ziyaretçilerin çevre bilincinin artırılmasında kullanılabilecek çok önemli bir araç olabilmektedir. Dolayısıyla turizm sayesinde koruma çalışmaları için gerekli mali kaynakların kazanılmasının yanı sıra ziyaretçiler ile yöre halkına yönelik bilinçlendirme, eğitim programlarının oluşturulması ve uygulanması gibi hedeflere de ulaşılabilmektedir.

En önemli husus; turizm faaliyetlerinin uzun dönemde sürdürülebilir olması için geniş kapsamlı, dikkatli, katılımcı, paylaşımcı olarak planlaması, sürecin etkin yönetimi ve izlenmesidir. Aksi takdirde, bu faaliyetlerin geri dönüşü mümkün olmayan olumsuz etkileri ortaya çıkacak ve turizm bu alanları tahrip eden bir faktör haline gelecektir. İşte bu nedenle “SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ GELİŞME (MASTER) PLANI” çalışmasına lüzum duyulmuştur.

1.4 SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ GELİŞME STRATEJİSİ

Yukarıda da bahsedildiği üzere, insan kullanımını bakımından hassas olan sahalarda turizm söz konusu olduğunda turizmin iyi planlanması ve yönetilmesi önemli olmaktadır.

Alışılmış turizm stratejileri ile Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Stratejisi arasındaki fark şudur; alışılmış usuller yukarıdan aşağıya bakış açısı ile uygulanmaktadır. Yani kararlar merkezden alınmakta ve uygulanması için yerele taşınmaktadır. Yöre halkı katılımcı olamamaktadır.

Sürdürülebilir turizm ise aşağıdan yukarıya bir yaklaşım için gayret göstermektedir. Bu yaklaşımda yöre halkının beklentileri ele alınır, yönetime katılmasını sağlayıcı yapı kurulur, *yörenin kalkınma potansiyelini bünyesinde barındıran tabii değerlerin* korunması için kararlar ortak alınır. Karar almanın yanında uygulama ve takip etme aşamalarında da yöre halkının becerilerini, bilgisini, en uygun şekilde kullanmak esastır. Bu yaklaşım yöre halkının yerel otorite ve organizasyonların yetkilendirilmesine dayanır.

-Sürdürülebilir turizmin gelişim aşamasında, tabiat ve çevresinin ortak çıkarları söz konusudur. Konaklama ve diğer turizm altyapıları mümkün olduğunca tabii alan dışında olmalıdır. Bu vaziyet tabiata ve kültüre zararı en aza indirdiği gibi ev pansiyonculuğu gibi faaliyetlerin yapılmasını sağlayarak yöreye faydayı arttırabilir.

-Yöre halkı ve diğer bölgesel ilgi grupları turizm gelişiminde önemli ortaklardır. Söz konusu gruplar turiste konaklama imkanı sunacaklar, sunacakları ürünün kalitesinin korunmasında da mesuliyet alacaklardır.

-Günübirlik ziyaretçiler yerine uzun süreli konaklamaya lüzum duyan turistler hedefleniyorsa, tabii ve kültürel mirasa dayalı **çekim noktaları**, el sanatları gibi faaliyetler ortaya konmalıdır.

- Tabii alanlar genellikle çok hassastır. Bu sebeple ekolojik değerler, belirli bir saha ile sınırlı olmayacaktır. Geleneksel hayat, yerel kültür, kırsal sosyal ekonomik yapılar da aynı zamanda turizmin temel kaynağı olmaktadır.

- Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planı'nın ilimizde/bölgemizde ve ülkemizde tabiat turizmine konu olacak sahaların tüm ilgi grupları için anlamlı ve cazip bir bakış açısına dayandırılmasına esas olmalıdır.

- Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planı'nda turizm tabiatı koruma, kırsal kalkınma için bir araç olarak ele alındığından, *tabiat turizmi yönetim planı* olarak ele alınmalıdır. Halihazırda olan turizm etkinlikleri de tartışılmalı, değerlendirilmelidir. İlde sürdürülemez olan turizm veya gelir getirici faaliyetler de tanımlanmalıdır. Ayrıca iyi bir yönetim için tehditler ve fırsatlar da ele alınarak bunlardan hareketle oluşacak fikirler ortaya konmalıdır.

-Tabiata dayalı turizm yönetiminin entegre bir anlayışla (alan ve çevresinin sahip olduğu tabii, tarihi ve sosyo-ekonomik kaynakların bütüncül ele alınması) değerlendirilmesi de önemlidir.

-Turizm gelişimi genel olarak piyasa talebine göre yönlendirilir. Bir alanın turizm potansiyeli değerlendirilirken, rekabetçi ve özgün bir destinasyon oluşturması için gerçekçi beklentiler ortaya konulmalıdır. Yüksek ekolojik değerlere sahip olan sahalar yüksek turizm değeri içermeyebilir. Turizm, ancak doğru pazar ürünlerini hedeflediği zaman başarılı olabilir.

Özellikle hassas tabiat alanlarında taşıma kapasitesi düşük olmasına rağmen bu alanlardan beklenen faydalar yüksek olmaktadır. Taşıma kapasitesinin düşüklüğü sınırlı sayıda turist demektir. Bu sebeple taşıma kapasitesinin değerlendirilmesi de önemli olmaktadır.

-Entegre tabii alan yönetimi: Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planı ile tabiat ve turizm yönetimi için tüm ilgi gruplarının desteğini almayı hedefler. Tüm ilgi gruplarının etkin desteği önem taşır. Turizm gelişiminin karmaşık yapısı göz önüne alınırsa, ilgi gruplarının etkin işbirliği oldukça önemlidir. Planın herkes tarafından sahiplenilmesi ayrıcalık olacaktır.

-Sürdürülebilir kırsal kalkınma için kapsamlı bir vizyon belirlenmesine de ihtiyaç vardır.

-Pazarlama stratejisi: Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planı'nın bir parçası olup, kalkınma ve rekabete açık ürün-pazar kombinasyonu için yaratıcı yaklaşımlar içermelidir. Pazarlar, hedef gruplar, turist sayısı, ürünler, hizmetler, yaratıcı yaklaşımlar bu stratejide yer almalıdır.

-Turizm destinasyonu yönetimi: Yaygın bir stratejik yaklaşım olup, destinasyonu rekabete açık hale getirir. Turizm pazarını iyi bir şekilde yönetmek, pazarlamak, destinasyonu rekabetçi yapabilmek için gereken tüm unsurları içeren bir yaklaşımdır.

-İyi tanımlanmış gayelerle ve göstergelerle mantıksal bir çerçeve kurmak, ayrıntılı bütçe, mali portre ve ilgi gruplarının tümüne açık vazife ve mesuliyetler veren bir iş planı hazırlamak gereklidir.

-Ziyaretçinin izlenmesi ve ziyaretçi yönetim planı: Madem ki tabiat gibi hassas bir sistemde çalışılıyor bu vaziyette turist ziyaretinin ilkelerini belirleyen bir ziyaretçi yönetim planı lüzumludur. Aynı zamanda hem geri bildirim temin etme, hem de taşıma kapasitesinin kontrolü için takip etme programı olmalıdır.

Geri bildirimler kalitenin arttırılması, sunumların taleplere uygun hale getirilmesi (iyileştirilmesi) ve hizmetteki aksamaların tabiattaki değişimlerinin takibi için çok gereklidir. Şu unutulmamalıdır ki; turizm, tabiatın korunması için ortaya konan ana hedeflere ulaşmak garanti edildiği takdirde teşvik edilmelidir.

2. SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ GELİŞİMİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

2.1 KAYNAK ANALİZİ

Gelişme planı ve stratejisi için öncelikle kaynak analizi yapılması zorunludur. Bir alanın sahip olduğu kaynaklar, o alanın kalkınması için bir sermaye veya potansiyel oluşturmaktadır. Bu kaynakların analizi de önemli veri ve bilgi oluşturulmasını temin etmektedir.

Ekolojik ve kültürel kaynakların yanında sosyo-ekonomik özellikler de turizm gelişimi için önemli bir temel oluşturmaktadır. Örneğin; kırsal turizmin tarımsal faaliyetleri desteklemediği vaziyetlerde kırsal turizmin gerçekleştirildiği bölge hem kendi sermayesini hem de kırsal olma özelliğini kaybedecektir.

Gerek turizm potansiyeli gerekse taşıma kapasitesi turizm kaynaklarının mevcut vaziyetine bağlı olduğundan kaynak envanterinin mutlaka yapılması gerekir.

2.1.1 Kaynak Analizinde Ele Alınacak Unsurlar

a. Tabii Kaynaklar: Turizmin gelişimi için önemli olan yöreye özgü tabii kaynaklardır. Bu kaynakların halihazırdaki ekonomik kullanımları, korunma vaziyetleri, statüleri, iklim gibi turizm gelişimi için potansiyel kaynakların envanterini içermektedir.

Seçkin Tabii Kaynaklar: Turizm yalnızca korunan tabiat parçaları ile ilgili değildir. Eşsiz manzaralar, dağlar ve nehirlerin yanı sıra korunmayan türler de turizm için ilgi çekici olmaktadır. Örneğin; ormandaki ağaçların üzerinde gezinen sincapları konakladığımız evin penceresinden gözlemlemek son derece çekicidir. Bir orman öncelikli olarak odunculuk amacıyla kullanılsa da dağ bisikleti gibi bir aktivite için ortamı çekici hale getirebilmektedir.

Seçkin Tabii Kaynakların Hali hazırdaki Ekonomik Kullanımlarının Tanımlanması Tabii kaynakların çok çeşitli kullanımları söz konusudur. Ormanların odunculuk gayeli kullanımı, nehirler ve göllerin sportif balıkçılık, su sporları ve enerji üretmek için kullanımları gibi. Bu kullanımlardan bazıları gelenekseldir ve düşük etkilere sahiptir. Bazıları ise sürdürülebilir değildir. Bu sebeple bunlar turizm gelişimi için de uygun değildir.

Kaynağın Korunma Vaziyeti ve Statüsü: Bazı tabii kaynaklar mevcut kanunlarla korunur. Bunların turizmde kullanımı da bu kanunlara uygun olmalıdır.

İklim; mevsimlerin dağılımı, ortalama sıcaklık, nem ve günlük ortalama optimal güneş ışığı saatlerine bağlı olarak iklim analizi yapılmaktadır. Burada önemli olan iklimin farklı mevsimlerde turizm için elverişli olup olmadığıdır.

Turizm Gelişimi İçin Potansiyel Tabii Kaynaklar: Potansiyel kaynakların tespiti turizm planlaması için önemli ve özellikle yönlendirici olmaktadır. Tüm bu kaynakların envanter çalışmalarının haritaya aktarılması, turizm ürünleri ve hizmetlerinin gelişmesi ve altyapı ile tesislerin fiziksel planlaması için önemli olmaktadır.

b. Kültürel Kaynaklar: Kültürel kaynakların envanteri tabii kaynaklara ilişkin çalışmalara benzerlik göstermektedir. Özellikle tabii ve kültürel kaynaklardan oluşan kombinasyonlar, turistler tarafından yüksek ilgi ile karşılanmaktadır.

Kültürel mirasın korunmasının önemi konusunda farkındalık meydana getirilebilirse, sürdürülebilir turizm gelişimine ve tabiatı korumaya verilen destek de artacaktır.

c. Sosyo-Ekonomik Kaynaklar: Altyapı, insan kaynakları ve farklı ekonomik sektörlerin bileşimini içermektedir. Bu konuda yapılacak envanter çalışmasının, birbiri ile bağlantılı birçok farklı unsurlar içermesi sebebi ile turizm gelişimi için ilk bakışta kavranamaması mümkündür. Bölgenin kalkınma potansiyelinde, sosyal ve ekonomik rekabet edebilirlik unsurları büyük öneme sahiptir. Yerel nüfusun turizme yaklaşımı, turizm sektöründe çalışma isteği gibi bazı unsurların turizm ile doğrudan ilişkisi bulunmaktadır.

Altyapı: Bir bölgenin turizmde rekabet edebilirliği ve kalkınma seviyesinin tespiti için altyapı kalitesi önemli bir göstergedir. Altyapının kalitesi, yerel nüfusun hayat kalitesini ortaya koymanın yanı sıra turizm gelişimi için de zorunlu bir şarttır. Alan, güvenli içme suyu, donanımlı sağlık tesisleri gibi temel unsurları içermiyorsa turizm gelişimi asla başarılı olamayacaktır.

Altyapının farklı unsurları için şartlar, kalite ve gelecekteki vaziyet değerlendirilmelidir. “Kaynak halihazırda turizm için mi kullanılmaktadır?” sorusu hem kaynağın turizm gelişimi için önemi konusunda hem de kaynak kalitesi hakkında göstergeleri ortaya koyabilmektedir.

- Su kaynaklarına yönelik etütler; kaliteli su kaynağının sağlanması, su kaynağının sürdürülebilir kullanımı ve su çıkarmanın çevresel etkisini de içerir.

- İletişim ağına yönelik etütler; turistlerin refahı ve turizm gelişimi için önemli olan cep telefonlarının da olmak üzere telefon ve internet ağlarının kalitesine yönelik etütleri içermektedir.
- Sağlık hizmetlerinin; kalite, miktar ve coğrafi dağılımı son derece önemlidir.
- Güç kaynaklarına yönelik etütler; elektrik şebekesi, ısınma ve yemek pişirme için enerji kaynaklarının varlığı önemlidir. Her ne kadar resmi standartlara göre planlansa ve tehlike içermese de turistler nükleer santrallerin yakınında konaklamamaktadır.
- Su ve toprak kirliliği etkisi olan atık su sistemleri önemli olup, bölgeye gelen turistlerin sayısı ile meydana gelecek atık su miktarı da dikkate alınmalıdır.
- Katı atıkların düzenli depolaması toplum için olduğu kadar çevre için de önemlidir. Katı atıkların görüntü kirliliğine de yol açması ayrı bir menfi etkidir.
- Yol ağlarının vaziyeti; çoğu turistin tercihlerini yaparken en önemli etkendir.
- Güvenlik; kamu güvenliğini ve asayişini sağlamak turist güvenliği gibi unsurlar önemli olmaktadır. Aşırı kar yağışı, kanyon veya dağ kurtarma timlerinin olup olmaması da çok önemlidir.
- Politik istikrarsızlık ve suçlar; turist için caydırıcı etki yapmaktadır.

İnsan Kaynakları; Bir bölgenin insan sermayesini ifade eden bu unsur, turizm gelişiminde anahtar etmenlerden biridir. İnsan kaynakları hem hizmeti hem de manevi nitelikteki kültür ve kimliği oluşturmaktadır.

İnsan kaynaklarına ilişkin etütler aşağıdaki unsurları içermelidir;

- Yöre halkının nüfusu,
- Göç vb. eğilimler,
- Demografik yapı,
- Aktif nüfus ve yapısı, eğitim seviyesi, potansiyel bilgi ve beceriler, açık fikirlilik, geleceğe odaklanma, çalışma ahlakı,
- Yöreye özgü geleneksel ekonomik faaliyetleri ve yöresel sanatları yapabilme,
- Turizm gelişimine ilişkin tutum, misafir severlik duygusu, hizmete yönelim,
- Sosyal tutarlılık, esneklik, mevcut sosyal ilişkilerin kalitesi ve aralarındaki işbirliğini içeren sosyal yapı,
- Yerel kurumlar, idareler, yönetim, bürokrasiden kaçınma vb. hususlarla finansal kaynaklar ve yönetimleri,

- Alanın kültürü ve kimliği, alanda etkin vazife alacak kişilerin ortak değerleri, ilgileri, yaklaşımları, algılama şekilleri, özel ilgi ve becerileri, özgün gelenekler, o topluma ait olma ve o toplumda yaşamaktan onur duyma gibi vaziyetleri içerir,
- Farklı ekonomik sektörler; söz konusu coğrafi bölgeye göre yoğunlaşma vaziyetleri, firma sayısı, ölçeği, ortalama karlılık, geleceğe yönelik bakış açısı, pazarları ve dış ilişkileri, sektörler arası işbirliği son derece önemlidir. Tüm sektörler turizm sektörü ile ilişkili olabilmektedir.

Kaynak analizinin neticeleri; sürdürülebilir turizm yönetimi ve kalkınmada sermayeyi oluşturan kullanılabilir kaynaklara genel bir bakışı sağlamakla beraber, bölgenin mevcut kalkınma vaziyetini ve sürdürülebilirliğini değerlendirmeye yönelik bir resim sunmaktadır.

Analiz aynı zamanda; bölgenin sürdürülebilir kalkınmasına yönelik bir vizyon oluşturulmasını ve turizm gelişiminin diğer sektörlerle bütünleştirilmesini sağlayacaktır.

2.2 TURİZM POTANSİYELİ

Yüksek değerlere sahip tabii ekolojik sahalar her zaman yüksek turizm potansiyeli içermezler. Şöyle ki;

- Bazı tabiat parçaları araştırma yapan uzmanlara, iyi eğitilmiş ekoturistlere hitap etmektedir. Bu alanlar sayıca az olduğu için de sınırlı bir turizm potansiyeli içerirler.
- Bazı tabii sahalar, erişim, güvenlik gibi nedenlerle turistler için elverişli olmayan yerlerde bulunurlar.
- Ekolojik kaynakların, kullanımlar karşısındaki duyarlılığı (taşıma kapasitesi), ziyaretçi girişinde kısıtlamalara sebep olmaktadır.

Bir sahanın daha fazla turist çekebilmesi için ihtimalleri ortaya koyan **turizm potansiyeli** önemli bir konudur. Turizm potansiyelinin tespiti için arz ve talebin ortaya konması gerekir. Bu potansiyel sınırlıysa başarılı bir turizm girişimini başlatmak imkanı olmayacaktır.

Turizm ekonomik bir faaliyet olduğundan ancak turizm pazarında sürdürülebilirliği için bir talebi karşılaması lüzumludur.

Turizme ilişkin motivasyon ve istekler değişkindir. Kaynakların değeri aynı kalırken değişen tüketicici davranışları turizm potansiyelini etkilemektedir. Dolayısıyla turizm potansiyeli tüketicinin bakış açısı (talebi) ile değerlendirilmelidir.

Turizm potansiyeline ilişkin veri toplarken, istatistiki veriler, anketler gibi usullerle veri elde edilebilir. Ayrıca derinlemesine görüşmeler, katılımcı gözlemeleme, olaylar üzerinde çalışmalar ile veri elde etmek için kullanılan niteliksel araştırma metotları kullanılmaktadır.

Turizm potansiyeli için “turizm talebi” incelemesi aşağıdaki hususların tespiti ile yapılabilir;

- Halen yapılan turizm,
- Halihazırdaki turist miktarı,
- Her bir ziyaretçinin günde harcadığı miktar,
- Ortalama kalma zamanları,
- Turist profili,
- Dürtü analizi; hangi temel etmenlerin turistler için rol oynadığı,(tabiat, kültür, sağlık, güneş, vb.)
- Benzer bir il veya saha ile kıyaslama yapılması, milli veya milletlerarası bir il ile kıyaslama yapılması ve neden o ilin tercih edildiği,
- Gelecekte rakip olacak iller hangileridir, nedeni,

“Turizm arzı” incelemesinde ise aşağıdaki hususlar öne çıkmaktadır;

- İlimizde bir uluslar arası havaalanı var mıdır veya yakın bir ilden yararlanma imkanı makul müdür?
- Alana ulaşım hangi araçlarla olur?(demiryolu, özel taşıt, genel taşımacılık, vd.), Bunlara yaklaşım nasıl olmaktadır (kötü, yeterli, iyi gibi),
- Alana ulaşma vaziyeti (kolay-rahata, çaba ile, zor ve tehlikeli),
- İle gelmek için yabancı turistler ülkemizden vize alıyor mu?
- Sahamızın istikrarlı bir yönetimi var mı?,
- Güvenlik ve ulaşım açısından ne gibi problemler yaşanabilir?
- *Alt yapı incelemesi*; taşımacılık ağı, yerel yolun vaziyeti (toptak, asfalt), anayolla bağlantısı, demiryolu ağı, yerel genel taşımacılığın yaygınlığı, program, ücretler, hat/duraklar, döngü patikaları, patikalar, yollar, işaret levhaları, genel enformasyon levhaları, araç-otobüs park kapasitesi, bilgi alma, tercüme kolaylıkları,

- *Yiyecek içecek ve barınma*; restoran sayısı, restoranların sınıflandırılması (iyi-sayısı, orta iyi-sayısı vb.)
- Hangi standartta yiyecek sunuluyor? (yüksek, yeterli, kötü)
- İl ve çevresinde ne tür barınma alanları var? (otel, hotel, yatak kapasitesi, rota üstü barınma kulüpleri, bungalov, parklar, kamp alanı, diğerleri),
- Hangi standartlarda barınma sunuluyor? (yüksek, yeterli, kötü),
- İlinizin seçkin özellikteki tabii alanlarının özellikleri (sundukları ile tek mi?, biraz farklı mı?, diğer seçkin özellikli yerlere benziyor mu?),
- Alan, turist gezi rotasına girecek şekilde turistlerin ilgisini çekebilecek diğer sahalara yakın mı? (diğer çekici sahalara yakın, orta derecede potansiyel, düşük veya yakında böyle bir potansiyel bulunmamakta),
- İlin alanlarında yaban hayatı; (bayrak tür, ilginç diğer türler, temsil edici yaban hayatı, farklı yaban hayatı takip etme aktiviteleri, yürüyerek, botla, gözlem noktası ile vb.),
- Yaban hayatı takip etme de tatmin edicilik vaziyeti (garanti etme, genellikle, şans veya mevsime bağlı),
- Bölgedeki önemli yaban hayatının tanımı,
- Yardımcı tesislerin vaziyeti (rekreasyonel, spor, diğer; vaziyeti: kötü-yeterli-iyi),

Kaynakların turizm potansiyelinin değerlendirilmesi;

- *Tabii değerler*: (sahiller, sahil kayalıkları, kumullar, dağlar, ormanlar, korunmuş izole olmuş alanlar, şelaleler, göller, nehirler, mağaralar, yaban hayatı, hayvan-kuş, deniz canlıları, iklim, diğerleri),
- *Kültürel değerler*; (tarihi binalar, tarihi yerler, anıtlar, arkeolojik yerler ve koleksiyonlar, folklor ve gelenekler, el işleri, müzeler, sahne sanatları, sanayi mirası vb.)
- *Toplumun turizm potansiyeli*; (insan kaynakları; aktif nüfusun büyüklüğü ve yapısı, eğitim düzeyi ve profesyonel bilgi, beceriler, eğitimler, orijinal-karakteristik ve geleneksel özellikleri, ekonomik faaliyetler-sanatlar profesyonel olmayanlar dahil, resmi olmayan bilgi ve beceriler, turizm gelişimine yaklaşımlar, misafir severlik anlayışı, hizmet eğilimleri, yerel kuruluş ve idareler ile yönetim, alanın kültürü ve kimliği,
- *Ekonomik kaynakların turizm potansiyeli*; (ziraat, ormancılık, balıkçılık, sanayi ve diğer),
- *Altyapı*; (su sistemleri, ulaşım ağları, sağlık imkanları, ulaşım terminalleri, enerji kaynakları, kanalizasyon sistemleri, katı atık ve yok etme sistemi, caddeler/yollar, güvenlik sistemleri vb.)

- *İş ve hizmet altyapısı*; (fırımlar, kasaplar, bakkallar, süpermarketler, doğrudan satış yapan çiftlikler, kiralık araç, servis istasyonları, taksiler, otobüsler, kiralık bisiklet, kiralık spor malzemeleri ve bakımı, postaneler, bankacılık hizmetleri, doktorlar, dişçiler, eczaneler, kafe ve restoranlar, atm'ler, bankalar, diğer iş ve hizmetler.)

Turizm Talebi; turizmin mevcut vaziyetinin incelenmesi;

Ziyaretçi; boş zamanlarını geçirmek için bir yere gelen kişi olarak tanımlanabilir. Turist ise alanda bir veya daha fazla gece konaklamaktadır. *Her turist bir ziyaretçidir, ancak her ziyaretçi turist değildir.* Dolayısı ile turist ve ziyaretçi sayılarının ayrılması gerekmektedir.

Ziyaretçi ve turist ayrımı farklı talepleri sebebi ile yapılmak durumundadır. Ayrıca her ikisinin de farklı etkileri bulunmaktadır. Bir turistin ortalama harcaması alanda daha fazla zaman geçirdiğinden, konaklamaya ilave olarak yiyecek ve içeceğe ödeme yaptığından genellikle daha yüksek olmaktadır.

Turizme ilişkin mevcut vaziyetin ortaya konulabilmesi için;

- Turist ve ziyaretçilerin ayrı ayrı sayısı (yıllık, mevsimlik, aylık, haftalık, günlük),
- Son on yılda turistlerin/ziyaretçilerin değişimi,
- Ortalama kalış süreleri, konaklama ve ulaşım şekilleri önemlidir.

(Sürdürülebilir tabiat turizm gelişme planımızda ana unsur turizm olduğundan; turizme ilişkin veri kullanılamaz olduğu hallerde ikinci en iyi seçenek olarak ziyaretçilere ait veriler üzerinden değerlendirme yapılması mecburiyeti doğmaktadır).

- Turist başına ortalama harcama,
- Grup hacmi ve düzeni,
- Turistlerin ağırlıklı yaş grubu,
- Yaptıkları faaliyetler,
- Ziyaret edecekleri-ettikleri yere ilişkin seçimleri,
- Memnuniyeti, deneyimleri ve para harcama şekilleri,
- İkinci ziyaretlerin yüzdesi ve sayısı,
- Kullanılabilir ilave veriler.

Talep incelemesinde ilimizi rakip olarak gördüğümüz veya bizimle rekabet eden benzer il veya illerle karşılaştırmak faydalı ve yerinde olacaktır.

Turizm Arzı:

Konum Faktörü; Bir ilin başka turizm pazarları ile ilişkili olarak nasıl konumlandığını, bir turistin alana ulaşmak için harcadığı zamanı, parayı ve enerjiyi belirtir.

Bir saha ne kadar güzel olursa olsun, hedef grup tarafından kolayca ulaşılabilir değilse asla başarılı bir turizm gelişimi sağlanamayacaktır. *Yerel nüfusun değil turistin algılama vaziyeti dikkate alınmalıdır.* Örneğin bakir alanları ziyaret etmekten zevk alan ve ilkel patika yollarla ulaşılan yerleri ziyaret etmek isteyen turistler için düşünülen uzak mesafeler için alanın sınırlı sayıda turist potansiyeli olacaktır.

- Uzun mesafeden gelen turistler için hava alanına uzaklık çok önemlidir,
- Tur operatörlerinin çoğu havayolu ulaşımını zorunlu görmektedirler. Bu sebeple bağımsız turistler veya tur operatörleri hedeflenebilir,
- Tren, otobüs veya özel araçlarla ulaşım konum faktörleri içinde önemlidir,
- Alana ziyaret iklim şartları açısından da kısıtlı imkanlara neden olabilir,
- İle özgü yapılan bürokratik işlemlerin biktırcılığı da önemlidir. (sık sık güvenlik birimleri tarafından kimlik sorulmak, aranmak gibi.)
- Turizm arzında; işaretlemeler, doğru yönlendirmeler, bilgiye ulaşma kolaylığı da önem arz etmektedir. Haritalar, broşürler, internet imkanı, kılavuz ve rehberler önemli bir arz faktörüdür.
- Yiyecek içecek sunumu ve konaklama arzı; Sunumun ürün ve hizmet kalitesi, hijyenik standartlar, özgünlük/otantik, yöresel olması, yer ve ürünlerin çeşitliliği, ortam ve konukseverlik önemlidir.
- Restoranların sınıflaması önceden yapılırsa turist için kolaylık olacaktır.
- Konaklama tüm türleri içerebilmelidir. Ürün ve hizmetlerin kaliteli olması, özellikle hijyeniklik konaklamada çok önemlidir.

Tabii Alanın Kendine Has Özellikleri; Tabii alanların değer yaratması, kırsal kalkınmada rol oynaması beklentisi de son yıllarda öne çıkan bir görüştür. Tabii alanların alternatif kaynak kullanımına dönüştürülmesi için yapılan baskılar sonucu tehdit altında olduğu yerlerde devamlılığını sürdürebilmeleri, diğer alternatif kaynak kullanımları karşısında koruma ve

kullanma dengesinin uzun dönemli ekonomik değerinin gösterilebilmesine bağlıdır. Tabiat ve kültürel miras, yaban hayatının gözlemlenmesi, yöreye özgü özellikler ve korunması gereken öncelikli türler, tabiat ile ilgili çalışan ve tabiatın kıymetini bilen eko-turistler için son derece önemlidir.

2.3 TAŞIMA KAPASİTESİ

- Belirli bir sürede (yıl, ay, hafta, gün, saat) bir bölgenin alabileceği ziyaretçi sayısı veya bölgenin kaynakları üzerinde istenmeyen veya planlanmamış etkilere sahip olmayan ve sürdürülebilir kalkınmayı tehdit etmeyecek düzeyde bir alanda aynı anda bulunabilecek ziyaretçi sayısı,

- Bir bölgenin, hayati önemde olduğu düşünülen değerleri, ekolojik süreç ve koşulları tehlikeye atmadan ve sürdürülebilir kalkınma imkanlarını azaltmadan belirli bir süre boyunca destekleyebileceği insan faaliyetlerinin (ağaç kesimi, avlanma, ziraat) ve diğer etmenlerin (örn: iklim değişikliği, kirlenme.vb.) baskısı,

- Ziyaret edilen bir alan veya tesisin sahip olduğu kaynaklar üzerinde koruma gayelerini tehlikeye atmadan, istenmeyen ve planlanmayan etkilere neden olmadan belirli bir süre (yıl, ay, gün, an) boyunca alabileceği ziyaretçi sayısı şeklinde tanımlanmaktadır.

Taşıma kapasitesi, *Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planında* önemli bir planlama aracıdır. Turizmin gelişiminde ve korunmasında önemli bir kavramdır. Taşıma kapasitesinin analizi ve izlenmesi, yönetim kararları yönünden girdi sağlayacaktır.

Taşıma kapasitesi sayesinde kullanımı sınırlamak, en elverişli ziyaretçi sayısını tamamlayarak müspet etkileri azamiye çıkartmak, olumsuz etkileri en aza indirmek mümkün olabilecektir. Kısaca *Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planındaki* “sürdürülebilirlik” taşıma kapasitesinin aşılması ile temin edilir.

Ziyaretçi sayısı ve etkinin büyüklüğü arasında doğrudan ilişki vardır. Ancak alan içinde tek tehdit unsuru ziyaretçiler değildir. Tabiat için önemli olan tehditlerin tümünün birleşik etkisidir.

2.3.1. Taşıma Kapasitesinin Elemanları;

Sosyal Taşıma Kapasitesi,

Turizm için yerel tolerans limitleri olarak tanımlanmakta olup yöre halkı üzerindeki olumsuz etkilerinden ve ziyaretçiler ile yöre halkı arasındaki çatışmalardan kaçınılmasını içerir. Bu unsurun turizm gelişimi içerisinde anahtar rolü vardır. Yöre halkı turizmi desteklemezse kalkınma asla olmaz.

Yerel kabulü belirleyen temel etmenler, sosyal yapı ve kültürün hassaslığı, toplumun değişimin üstesinden gelebilme yeteneği, turizmin algılanışı, yöre halkı ile ziyaretçilerin ilişkileri, kullanıcı grupların davranışları, birbiri ile uyumu ve paydaş olmanın ekonomik ve toplumsal faydalarıdır.

Ekonomik Taşıma Kapasitesi;

Sürdürülebilir bir turizm gelişiminde turizm, ekonomik yapı ile bütünleşmiştir ve diğer sektörleri de desteklemektedir.

Ekonomik taşıma kapasitesi; turizm gelişimini sağlayan bir yerel ekonomi ve yerel ekonominin sürdürülebilirliğini sağlayan bir turizm gelişimi anlamına gelmektedir. Yani temel kıstas; turizm gelişimi ile yerel ekonomi arasındaki sinerjidir.

Ekonomik taşıma kapasitesinde önemli olan iki unsur; Beklenen faydaları temin etmek için asgari turist sayısı ve ekonominin üstesinden gelebileceği azami turist sayısıdır.

Ekolojik Taşıma Kapasitesi;

Ekolojik taşıma kapasitesi, ziyaretçilerin/turistlerin ziyaret edilen alandaki ekosistemler, ikamet yerleri ve canlı türleri üzerinde ortaya koyduğu ekolojik zararlardır. Burada, ekolojik değerlerin, ziyaretçi akışlarının ve davranışlarının uzun süreli ve sistematik olarak izlenmesi ve veri toplanması önemli olmaktadır.

İdari/fiziki Taşıma Kapasitesi;

Fiziki taşıma kapasitesi aynı anda ve belirli bir zamanda müşteri olarak alınabilecek ziyaretçi sayısıdır. Bu kapasite, alana uygun insan sayısına, yani alanın büyüklüğü ve diğer fiziki şartlar (tabii, coğrafi koşullar ve hava şartları) ile turizm altyapısının kapasitesine dayanmaktadır. Burada temel göstergeler; kalabalık, kuyruklar ve trafik sıkışıklığıdır.

Fiziksel kapasite yönetiminin verimliliği ve etkinliği şu unsurlara bağlıdır;

- Organizasyon kaynaklarının kapasitesi (insan ve ekonomik kaynaklar vb. gibi),
- Ziyaretçi yönetiminin kapasitesi,

Bir sahanın ziyaretçi kullanımına/turizm gelişimine karşı hassas olan kaynakları: Kırmızı liste ve endemik türlerin habitatları, alanın savunmasız olan diğer kaynakları, göçe hassas türler,

Ziyaretçi yönetimi de dahil olmak üzere yönetim gayeleri ve hedefleri: Genel bir tabiat koruma planı, gayeler, hedefler ve tabiat koruma politikası, tür koruma politikaları, bölgeleme sistemi, takip etme sistemi,

Ziyaretçiler/turistler, turizm gelişimi ve etkileri üzerine veriler; Tüm güzergahlar, tesisler, konaklama ve ziyaretçi/turist için olan etkinlikler ve detaylı haritalar, ziyaretçi sayısı, özellikleri, akımları, ziyaretçi modelleri, etkinlikler ve mevsime bağlı özelliklere ilişkin bilgiler gibi ziyaretçiler tarafından özel olarak gerçekleştirilen faaliyetler, ziyaretçi etkilerine ilişkin veriler, etkilerin izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usuller, ölçütler ve göstergeler.

Coğrafi bilgi sistemleri (CBS) teknikleri ile bilgilerin gösterilmesi mümkündür.

Psikolojik Taşıma Kapasitesi;

Psikolojik taşıma kapasitesi bir alanın belirli bir zaman diliminde ziyaretçi deneyimleri üzerinde olumsuz etkilenmeye sebep olmaksızın kaldırabileceği maksimum ziyaretçi sayısıdır.

3. İLGİ GRUBU ANALİZİ VE YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI

3.1 İLGİ GRUPLARI/PAYDAŞLAR

İlgi grupları, “belirli bir koruma ve sürdürülebilir kalkınma projesi ile ilgili olarak fayda sağlayan, projenin içinde yer alan veya söz konusu projeden olumlu ya da olumsuz etkilenen bireyler, gruplar veya organizasyonlar” olarak tanımlanabilirler.

Paydaşlar, bir problemi çözmek için sürdürülebilir tabiat turizmi gelişimine ve gayelerimize ulaşmak için güvенеbileceğimiz kişilerdir.

İlgi gruplarının hepsi sürdürülebilir tabiat turizmi gelişimine ortak değildir veya olmaları gerekmez. Çünkü bir ortağın projeye olumlu bir bakışı, tutumu olmalıdır ve gayelere ulaşmak için işbirliği yapmalıdır.

Bazen bir ilgi grubu projeye olumsuz bakabilir hatta aktif bir tehdit bile olabilir; ilgi gruplarını işbirliği yapılanlar haline getirmek, onlara paydaş değeri verilmesi ile mümkün olur.

3.2 İLGİ GRUBU KATEGORİLERİ

Turizmde ilgi grupları;

- Yöre halkı, kişiler ve kurumlar,
- Alana dayalı ilin sorumlu yöneticileri,
- Bölgesel yetkililer,
- Ulusal yetkililer,
- Turizm ofisleri, yerel turizm organizasyonları, konaklama ve hizmet sunanlar, taşımacılar,
- Turizmle ilgili sektörler,
- Ziraat, ormancılık ve balıkçılık gibi farklı ekonomik sektörlerin temsil edildiği ticaret ve sanayi odaları ve el sanatları ile ilgili birimler,
- İşçi sendikaları, dernekler, STK'lar,
- Eğitim ile ilgili birimler,

3.3 İLĞİ GRUBU ANALİZİ

İlgi grubu analizi; *sürdürülebilir* tabiat turizmi gelişme planının ortaya konması ve uygulamasında yer alan farklı taraflara ilişkin genel bir izlenim sahibi olabilmek, niyet okumak için kullanılan bir araçtır. Yalnızca bir envanter olarak ele alınmamalıdır. *Sürdürülebilir tabiat turizmi gelişme planının*, planlanmasında potansiyel ortaklarımızın kimler olduğunu ve hangi tarafla çelişkiler yaşayacağımızı bize bildirmektedir.

Ayrıca projenin farklı seviyelerinde destek temini için de son derece elverişli bir analizdir.

İlgi grupları analizine dayalı olarak *sürdürülebilir tabiat turizmi gelişme planının* yönetiminden sorumlu bir organizasyon oluşturulmalıdır.

Sürdürülebilir tabiat turizmi gelişimi için, detaylı bir ilgi grubu analizi ilgi gruplarının;

- Genel hedeflerini,
- Turizmden beklediği faydaları
- Turizmdeki rollerini tanımlamalıdır.

Bu süreç şu adımlardan oluşur;

1. İlgi gruplarının tanımlanması,
2. Her ilgi grubunun çıkarlarının, önceliklerinin ve değerlerinin belirlenmesi,
3. Her ilgi grubunun davranışlarının belirlenmesi,
4. İlgi grubunun gücünün ve ilgi grupları arasındaki muhtemel koalisyonlarının gücünün tahmin edilmesi,
5. İlgi gruplarının mevcut ihtiyaçlarının ne düzeyde karşılandığının değerlendirilmesi,
6. İlgi grupları ile birebir iletişimlerin başlatılması ve ilgi gruplarının güveninin kazanılması,
7. Ortak menfaatler, sinerji ve başarı unsurlarının tanımlanması,
8. Paydaşların bir araya getirilmesi,
9. Ortak hedef ve gayelerin ve onlara ulaşmak için gerekli olan stratejinin ortaya konulması,
10. Organizasyon çerçevesinin oluşturulması,
11. Uygulama (zaman çizelgesinin ve hedeflerin ortaya konulması, iletişim organizasyonunun oluşturulması, ilgi gruplarına somut mesuliyetlerin verilmesi.)
12. İzleme ve geri bildirim yapılması

3.4 TOPLUM TEMELLİ YAKLAŞIM

Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Planı'nın hazırlanmasında toplum temelli yaklaşım uygulanması neticesinde;

- Yöre halkı için sürdürülebilir geçim kaynakları ortaya koymak,
- Toplulukların kendi yapılarını korumalarını teşvik etmek,
- Tabii alanların koruma hedeflerinde yerel faydayı oluşturmak mümkündür,

Toplum temelli turizmin en önemli özelliği, tabii kaynakların kalitesi ile alanın kültürel mirasının bozulmamış ve turizmle güçlendirilmiş olmasıdır.

Tabii çevre üzerindeki olumsuz etkiler en aza indirilmeli ve yerel kültür korunmalıdır. Turizm, insanların kendi yerel kültürlerini yaşatma ve değerlendirmeye teşvik etmelidir.

3.5 YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI

İlgi grubu analizine dayalı olarak, korunan alan ve çevresi için, Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Planını takip etmek veya biçimlendirmek amacıyla, korunan alan yönetimi ve tüm ilgi gruplarının resmi işbirliğine dayalı bir organizasyon oluşturulmalıdır.

Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Planı; uygulama, destekleme ve mesuliyetleri, karar verme gibi hususları düzenler.

3.6 TARİHÇE

İlin bilinen en eski adı BİSANTHE'dir. Daha sonra Romalılar devrinde RODOSTO, Osmanlılar Tekirdağ'ı fethettikleri zaman, önce RODOSTUK daha sonra TEKFURDAĞI olarak adlandırmışlardır. 1927 yılında Tekir Dağlarının rengine izafeten TEKİRDAĞ adını almıştır.

Tekirdağ coğrafi konumu sebebiyle yüzyıllar boyunca Anadolu ve Balkanlar, Ortadoğu ile Güney-Doğu Avrupa kültürleri arasında birleştirici yada ayırıcı bir unsur olmuştur. Asya ve Avrupa kavimlerinin boğazlardan geçişleri ve İstanbul'un sık sık saldırılara maruz kalması, İlimizde de etkisini göstermiş. Bu dönemlerde süren akınlar sebebiyle mevcut tarihi ve kültürel varlıklarımız yok olmuş, ancak Osmanlılardan sonra bir takım eserler yapılabilmektedir. İlin bilinen tarihçesi ilk olarak M.Ö. 4000 yıllarında Kuzey Asya'dan ve Güney Rusya'dan gelen ve Trak ismini alan kavimlerin bölgeye yerleşmesiyle başlar. M.Ö. 2000 yıllarında Tuna yolu üzerinden gelenler bölgeye Maden Devri kültürünü getirmiştir. M.Ö. 750-550 yıllarında bu

kavimler Yunanlılarla karşılaşmış böylece Yunan kültüründen de etkilenmişlerdir. M.Ö. 546'da İran'da da kurulan Pers Devletinin egemenliğine giren bölge Büyük İskender zamanında yine Trak Beylerinin egemenliğine girmiştir.

M.Ö. 168'de Makedonya Krallığı'nın Romalılarca yıkılmasıyla Romalılar bölgeye sahip olmuştur. Romalılar PERİNTHOS'u yani günümüz Marmara Ereğlisi İlçesini İl merkezi yapmışlar, ancak daha sonra M.S. 322 yılında Gotların eline geçmiştir. İl toprakları 962 yıl Bizans yönetiminde kalmıştır.

1362 yılında Padişah I.Murat Rumeli'ye geçerek Tekirdağ, Malkara ve Çorlu'yu almış ve buralara Karasi, Sivas, Kayseri ve Ermenek'ten Türkleri getirerek yerleştirmiştir.

Bundan sonra Tekirdağ bir Osmanlı şehri olarak gelişmiştir. Uzunca bir süre Osmanlı himayesinde kalan İl, 1828-1878 yılları arasında Rus akınlarına maruz kalmıştır. 1878 Ayestefanos anlaşmasıyla Ruslar İlimizden çekilmiştir. Balkan Savaşları zamanında İlimizi işgal eden Bulgarlar, 13 Temmuz 1913'te gönüllü ve akıncı birliklerinin Eşref Bey komutasında başarılı mücadelesi ile İlimizden çıkartılmışlardır. Tekirdağ, Mustafa Kemal'in Çanakkale Savaşlarında büyük kahramanlıklar yaratan 19. Tümeni kurduğu şehir olarak tarihte şerefli bir yer almıştır. (Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2010).

3.7 TEKİRDAĞ İLİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

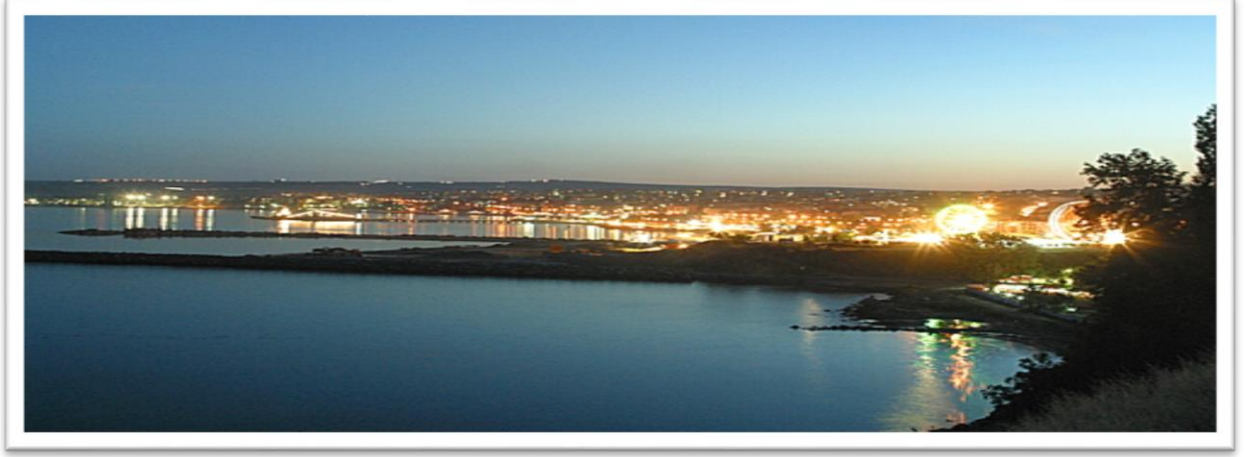
3.7.1. İlin Jeomorfolojik Özellikleri

Dirençsiz kesimler boyunca yüzeye çıkan lavlar, Muratlı İlçesinin Deregündüzlü Köyü çevresindeki Bazaltları ve Yağcı Köyü çevresindeki Trakeitleri oluşturmuştur.

En kısa jeolojik dönem olmasına karşın, İlin yapısının belirlenmesi açısından en önemli jeolojik dönem IV. zamandır.

Tekirdağ İli, günümüzdeki görüntüsünü IV. zamanda almıştır. Anadolu ve Trakya yükselirken Ege, Marmara ve Karadeniz havzaları alçalmıştır. Tekirdağ İlinde bu zamanda ortaya çıkan Marmara Çukuru ve Ganos Körfezi arasında, Muratlı ve Çorlu'dan başlayarak güneybatıya uzanan üç kırık çizgi oluşmuştur.

Bu nedenle Tekirdağ Türkiye'nin depreme duyarlı bölgelerindedir. Tekirdağ İl sınırları içerisinde kuzeydoğuda Palezoik yaşlı metamorfitler, güneydoğuda ise Üst Kretase yaşlı Yeniköy Karışığı yüzeylenmektedir. Bu temel kayalar üzerine Orta Easenden günümüze değin benzer özellikler sunan çökel kayalar yüzeylenmektedir.

Tekirdağ, Sahil

3.7.2. Jeolojik Özellikler

Tekirdağ İlinde jeolojik yapı oldukça gençtir. I. zamanda İl alanı denizlerle kaplıydı. Bu zamanda aşınmalar nedeniyle denizlerin dibinde karasal kökenli tortular oluşarak, II. zamanda yükselme-alçalma hareketleri başladığından İl alanı su altında kalmış, III. zamanın ilk yarısında Alp kıvrımlaşmasının etkisiyle, Kuzey Anadolu Dağları ile birlikte Tekir Dağları oluşmuştur.

Tekirdağ İli, günümüzdeki görüntüsünü IV. zamanda almıştır. Anadolu ve Trakya yükselirken Ege, Marmara ve Karadeniz havzaları alçalmıştır. Tekirdağ İlinde bu zamanda ortaya çıkan Marmara Çukuru ve Ganos Körfezi arasında, Muratlı ve Çorlu'dan başlayarak güneybatıya uzanan üç kırık çizgi oluşmuştur. Bu nedenle Tekirdağ Türkiye'nin depreme duyarlı bölgelerindedir.

3.7.3. İklim Özellikleri

Tekirdağ İli nemlilik indekslerine göre bulunan hidrografik bölgelerden yarı nemli iklim tipine girmektedir. Yağış rejimi bakımından Akdeniz yağış rejimi kategorisinde bulunmaktadır. Akdeniz ikliminin etkileri görülen Tekirdağ sahil şeridinde yazlar sıcak, kışlar ılıktır. Ergene havzasını içine alan kıyı şeridinde daha ziyade karasal iklim görülür.

Tekirdağ'da toprağa düşen yağış genellikle yağmurdur. İklimin ılıman oluşu ziraatı kolaylaştırır. Şarköy'ün Gelibolu hududundan Marmara Ereğlisi'ne kadar uzanan sahil şeridinde yetişen bağ ve zeytin gibi bitkiler, iklimin burada daha ılıman olduğunu gösterir.

Bu özelliği, kuzeyinin kıyıya paralel uzanan Tekir Dağlarıyla kaplı olmasındandır. Kışın kuzey rüzgarlarına açık olan Tekirdağ-Marmara Ereğlisi-Sultanköy arası daha soğuk olmaktadır. İçeriler ise kara iklimin özelliğini gösterir. Kışın Kuzey Avrupa ülkelerinin iklimine benzer. Bu bakımdan kendisine ait özel bir iklim tipi yoktur. Yazlar genellikle kurak ve sıcak geçer. Yaz süresince görülen kuraklık arasına gök gürültüsü ile yağın yağmurlarla ortadan kalkar. Sibirya antisiklonu Balkanlar üzerinden buralara geldiğinden kışın kuru ve dondurucu soğuklar olur. Buralar Marmara'nın yumuşatıcı etkisinden yoksundur.

2010 yılının en sıcak ayları Temmuz-Ağustos, en soğuk ayları Ocak-Şubat ayları olmuştur. Akarsular az ve yetersizdir.

Başlıca akarsular Hayrabolu Deresi ve Ergene Nehri'dir. Bölgede hakim nemli iklim tipi; sahil şeridinde ılıman, iç kısımlarda karasal iklime yaklaşarak hüküm sürer. İlin toprak yapısı ve yağış rejimi kültürel ziraat için oldukça elverişlidir. Tekirdağ İlinin denizden yüksekliği 10 m. ve denize olan uzaklığı merkezden 250 m.'dir. Tekirdağ İlinde, Merkez, Çorlu, Çerkezköy ve Malkara İlçelerinde olmak üzere 4 istasyon bulunmaktadır. Bu istasyonlardan; sinoptik ve klima Merkez, meydan istasyon Çorlu, klima Malkara ve Çerkezköy'de ise insansız otomatik meteoroloji istasyonları bulunmakta olup, radiosonde yoktur.

Tekirdağ İlinde ortalama basınç sonbahar ve kış mevsiminde yükselmekte, ilkbahar ve yaz mevsiminde alçalmaktadır. Son 30 yıllık basınç verilerin ortalaması 1016.1 hpa'dır.

Tekirdağ için sıcaklık normalleri; Sıcaklık Şubat ayından Temmuz ayına kadar düzenli olarak artmakta ve Ağustos ayından Aralık ayına kadar azalmaktadır. En soğuk aylar Aralık, Ocak, Şubat aylarıdır. Temmuz ve Ağustos 27.8°C'ye varan max. sıcaklık ortalamalarıyla en sıcak aylardır.

Tekirdağ ilinde ortalama rüzgar hızı 2.7 m/s'dir. (1975-2009 Tekirdağ Meteoroloji Verileri) En düşük rüzgar hızı Mayıs ve Haziran aylarında görülür ve ortalama rüzgar hızı 2.2 m/s, en yüksek rüzgar hızı Aralık, Ocak ve Şubat'ta görülür.

Bu aylarda meydana gelen rüzgarın ortalama hızı 3.1 m/s'dir. Tekirdağ'da 2010 yılı itibariye ölçülen en yüksek rüzgar hızı 31.3m/s'dir. Hakim rüzgar yönü batı-kuzey batı, kuzey-kuzey doğu, kuzey-kuzey batı olmak üzere kuzeyli rüzgar yönleridir. Muratlı-Çorlu-Çerkezköy bölgeleri hakim rüzgar yönüne açık bölgelerdir.

Hidrografik bölgelerden de yarı nemli iklim tipine girmektedir. İlin kıyı kesimlerinde Akdeniz iklimi hakim olmakla beraber iç kesimlerde karasal iklim görülür. Toprağa düşen yağış türü genellikle yağmur olup kar yağışı daha azdır.

Tekirdağ Meteoroloji İstasyonundan alınan 1970-2009 yılları arası yıllık yağış ortalaması 567,7 mm'dir. Tekirdağ İlinin, 2010 yılı toplam yağış miktarı 803,9 mm., 2009 yılı toplam yağış miktarı 816,2 mm.'dir. 2010 yılında en yüksek yağış değerleri Şubat, Ekim ve Aralık aylarında gözlenirken, en düşük yağış değeri Ağustos ayında gözlenmiştir. Yıllık yağışlı gün sayısı 95 gündür. Günlük olarak en çok yağış alan ay Ekim ayı olup, en az yağış alan ay Ağustos ayıdır.

Tekirdağ Merkez meteorolojik verilerine göre 1975-2009 yılları arasında yıllık ortalama kar yağışlı gün sayısı 12,2 yıllık toplam karla örtülü gün sayısı 7.7 yıllık ortalama dolu yağışlı gün sayısı 0.6, yıllık toplam sisli gün sayısı 7.0 ve yıllık toplam kırağlı gün sayısı 18.5 gündür. 2010 yılında 13 gün kar yağışlı, 27 gün donlu(sıcaklığın -0.1 ve aşağısı) gün olmuştur.

Tekirdağ İlinde 2011 ve 2012 yılları içerisinde meydana gelen yağışlar sonucu maddi hasarlı bölgesel sel yaşanmıştır.

Tekirdağ, coğrafi konumu itibariyle deniz ve kara iklimlerinin bir ara hüküm sürdüğü iklim kuşağındadır. İl'in Marmara Denizi kıyısı uzantısında bulunan bölgeleri genel olarak ılıman bir iklime sahip olmasına karşın, kuzeye doğru uzanan iç kesimlerde ise kara iklimine dönük iklim kuşağı görülmektedir. Bu itibarla, meteorolojik veriler içerisinde kuraklığa hassas bölgeler kara ikliminin yaşandığı kuzey kesimlerde az da olsa yıllara bağlı olarak değişkenlik göstermektedir.

Bölge içerisinde tabii göl ve yer üstü akarsuların olmaması, meteorolojik değişkenlikler içerisindeki yağışsız zamanlarda, büyük potansiyel taşıyan ziraat arazilerinin olumsuz etkilenmesinde rol oynamaktadır. Bu olumsuz etkenler, meteorolojik verilere bağlı olarak Temmuz-Ağustos ayları içerisinde yağışların en az, sıcaklığın da en fazla olduğu zamanlarda görülmektedir. Bölgenin yer üstü tabii su kaynaklarının yok denecek kadar az oluşu, ziraata dayalı büyük potansiyele sahip arazilerin sulanmasında önemli hassasiyet göstermektedir.

Bu gayeyle, ziraat arazilerinin sulanmasına dönük baraj ve göletlerin yapımları son yıllar itibariyle ihtiyaca cevap verecek şekilde yapılaşma göstermektedir.

Bir bölgedeki hava kirliliği potansiyeli, kirleticilerin birikmesine yol açabilecek meteorolojik parametrelere bağlıdır.

Hava kirliliğini etkileyen başlıca meteorolojik parametreler hafif rüzgarların süresi, atmosferik kararlılık ve karışma yüksekliğidir. Bir bölgenin kirlenme eğilimi bu parametrelerin kombinasyonu ile belirlenebilir. En yüksek hava kirlilik oranları Kasım-Aralık ve Ocak aylarında meydana gelmiştir. Yüksek rüzgar hızlarının görülme sıklığı ve yağışlar da önemli değişkenlerdir. Bunlardan ilki, atmosfere karışacak toprak kaynaklı toz yükünü, ikinciyse kirleticilerin çökmesini belirler. Rüzgarların hafif olduğu koşullarda kirleticilerin yatay düzlemde taşınım ve yayılımı sınırlıdır.

Dolayısıyla belirli bir bölgede hafif rüzgarların (hızı 2.5m/sn'den az olan rüzgarlar) ve durgun koşulların (rüzgar hızının 1.0m/sn'nin altında olduğu koşullar) sık olması, yüksek bir kirlenme eğilimine işaret eder. Bölgede durgun koşullar zamana bağlı bir dağılım göstermemektedir ve gözlenme sıklıkları her ay için hemen hemen aynıdır. Bununla birlikte, hafif rüzgarların sıklığı mevsimlere göre değişir; en sık yaz aylarında, özellikle de Mayıs ve Eylül ayları arasında gözlenirler. Hafif rüzgarlar ve durgun koşulların yanı sıra, atmosferik kararlılık ve karışma yüksekliği gibi meteorolojik parametrelerin de bir bölgenin kirlenme eğiliminde belirleyici faktörler olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Atmosferin kararlılığı, hava kütlelerinin karışma ve yer değiştirmesine gösterdiği direnç olarak tanımlanır. Kararsız, nötr ve kararlı olmak üzere üç atmosferik kararlılık vaziyeti ayırt edilebilir. Genel olarak, hava sıcaklığının atmosferde yükseldikçe azalmasının adiyabatik sıcaklık değişiminden fazla olduğu kararsız atmosfer koşullarında, kirleticilerin düşey yayılımı en kolaydır. Vaziyetin bunun tersi olduğu kararlı atmosfer koşullarında ise düşey yayılım en az seviyede gerçekleştirilir.

Kararlı atmosfer koşulları genellikle yatay yayılım imkanını azaltan ve hava kirlenmesi eğilimini daha da arttıran hafif rüzgarlarla birlikte görülür. Hava sıcaklığının yükseklikle artması (inversiyon) vaziyetinde ise tepede nötr ve kararlı bir hava tabakası oluşur. Bu tabaka, yayılımı engelleyen bir kapak vazifesi görür. Sıcaklık artışının yüksek olduğu ve kirletici kütlelerinin bu kapağın altında kaldığı vaziyetlerde, kirleticiler bu tabaka dahilinde birikebilirler.

Yer yüzeyine yakın inversiyon oluşumu sabah saatlerinde ve açık gecelerde toprağın yer radyasyonu yoluyla soğumasını takiben sık sık gözlenir. Yüksek rüzgar hızları rüzgar erozyonuna bağlı kaçak toz oluşumuna yol açabilir. Genel olarak, rüzgar erozyonuna neden olabilecek rüzgar hızlarının alt sınırı 20 km/saat (5.6/sn) olarak belirlenmiştir.

Dolayısıyla kaçak toz oluşumu ihtimalinin belirlenmesi açısından yüksek rüzgar hızı sıklıklarının bilinmesi gerekir. Öte yandan, yüksek rüzgar hızları kirleticilerin yayılmasına yardımcı olur.

3.7.4. Toprak Özellikleri

Tekirdağ'da çoğunlukla kireçli çökeller üzerinde yer alan miosen denizel (marin) ve özellikle sahil kesiminde deniz şekilleri üzerinde inceptisol ordosundan xerept alt ordosu yaklaşık 216.000 ha. alanda, tipik kambik B horizonları ile yer almıştır. Kireç içermeyen veya az kireç içerip dekalsifikasyona uğrayan pliosen ve özellikle kireçsiz miosen karasal çökeller üzerinde argilic horizonlarını içeren xeralf alt ordosuna giren topraklar yaklaşık 180.000 ha. alanda yayılım göstermektedir.

Yüksek oranda smektit killerince zengin killi tekstür sınıfında kireçli veya kireçsiz özellikle miosen denizel veya karasal çökellerin üzerlerinde oluşan ve çoğu kez oldukça derin A horizonlarından kurulu vertisol ordosundan, xerert alt ordosuna giren topraklar yaklaşık 120.000 ha. alanda bulunmaktadır. Bu toprakları çoğu kez sığ profil gelişmesi gösteren ve B horizonlarını içermeyen; orthent alt ordosundaki araziler yaklaşık 76.000 ha. ile takip etmektedir.

Ayrıca entisol ordosunda nehir yataklarında, eski nehir şekillerinde ve yan dere ağızlarında yer alan fluvent alt ordosundaki topraklar ile mollisol ordosuna giren xeroll alt ordosundaki topraklar sırasıyla yaklaşık 10.000 ha. ve 14.000 ha. arazide yer almaktadır. Bu toprakları 250 ha. altında izleyen aquent alt ordosundaki topraklartakip etmektedir.

Tuzluluk ve Alkalilik (Çoraklık); Çoraklık sorunu, işlenen ziraat arazilerinde kayıtlara geçmemiştir. Ancak tuzlu ve tuzlu-alkali topraklar V-VI ve VII. sınıf topraklarda toplam 368 ha. alan ihtiva etmektedir. Türkiye jeoloji haritasına göre, Tekirdağ'ın doğusunda ve batısında Oligosen denizel ve kuzeyinde de Miosen'e ait marin (denizel) formasyonlar; gre, kumtaşı, marn ve killi tabakaları içerirler.

Bu tabakalarda bulunan veya bu tabakalardan geçen yer altı suları tuzluluk özelliği taşıyabilirler. Özellikle sulama, yer altı suyu ile yapıldığında; toprakların tuzlaşmasını önlemek amacıyla mutlaka su analizlerinin yapılması ve buna göre bilinçli sulama uygulanması gereklidir.

Tekirdağ'da yer alan Topraklar, Büyük Topraklar guruplarına göre;

1 – Grumusol (Vertisol)

2 – Kahverengi Orman (Inceptisol)

3 – Kireçsiz Kahverengi (Alfisol ve Inceptisol)

4 – Alüviyal (Entisol)

5 – Hidromorfik Alüviyal topraklardır.

3.7.5. Arazi Varlığı

Tekirdağ İlindeki arazi varlığını, arazi kullanım yetenek sınıfları açısından değerlendirirsek; toplam 621.788 ha. arazinin 507.820 ha. amacı doğrultusunda kullanılan bölümü oluştururken, 113.968 ha. arazi, yanlış ve gaye dışı kullanılan arazileri oluşturmaktadır. İl arazisinin yaklaşık %18'i ziraat arazilerinde ve ziraat dışı arazilerde, sektörler arasında yanlış ve gaye dışında kullanılmaktadır.

İyi nitelikli ve yörenin en mahsuldar topraklarını I., II. ve III. arazi kullanım yetenek sınıfına giren araziler oluşturmaktadır. Bu arazilerin dikkatle ve özenle korunması gerekmektedir. Ancak I. arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %2.6'sı, II. arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %14.3 ve III. arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %20'si yanlış değerlendirilmektedir.

IV .arazi kullanım yetenek grubundaki araziler, arazi kullanım planlama çalışmaları sonunda ziraat arazisi veya mera arazisi veya özel plantasyon sınıfında da %46.1 oranında yanlış kullanım mevcuttur. Bu değerlendirmelerin yanında VI. ve VII. arazi kullanım yetenek sınıfına giren arazilerde, işlemeli ziraat yapılmaması gerekmektedir.

Buna karşın yaklaşık 5.193.000 ha. arazi, VI. arazi kullanım yetenek sınıfında ve 5.058.000 ha. arazide, VII. arazi kullanım yetenek sınıfına giren arazilerde yanlış değerlendirilmekte, üzerlerinde ziraat yapılmaktadır.

Topraklar, teknik sınıflandırmaya göre; ayrıcalıklı alanların farklı sorunlarına ve şartlarına bağlı kalarak, toprakların değişik halde kullanımlarına göre gruplandırılır.

Bunların önemlileri:

1-Arazi kullanma yetenek grupları,

2-Sulanabilme grupları,

3-Drenaj grupları,

4-Farklı ürünlere uygunluk grupları ve

5-Erozyondan zarar görme ve korunum gruplarıdır.

Bu gruplandırmalardan en önemlilerinden biri, tarımsal kullanmaya uygunluk derecelerine ve mahsuldarlığın devamı için gerekli toprak idaresine göre yapılan Arazi Kullanma Yetenek sınıflamasıdır.

Arazi Kullanma Yetenek Sınıflaması, üç esas bölüm içinde yapılır.

Bunlar;

1- Yetenek Sınıfı,

2- Yetenek alt sınıfı,

3- Yetenek ünitesi'dir. Sekiz tane yetenek sınıfı vardır. Bu sınıflardan ilk dördü, ziraat arazileri olarak işlemeye elverişlidir.

Özellikle I., II. ve III. yetenek sınıflarına giren araziler işlemeli ziraat dışında, çok zorunlu olmadıkça diğer gayeler için kesinlikle kullanılmamalıdır.

I. sınıf araziler; Toprak kullanımlarını engelleyen ve sınırlayan etken yoktur. Bu araziler normal ziraat usulleriyle yüksek düzeyde ürün alınabilen, iyi nitelikli topraklardan kuruludur. Araziler güvenli olarak çok yoğun toprak işleme ile kültür bitkileri, çayır-mera, orman veya yaban hayatı için kullanılabilir. Topraklar derin, orta bünyeli ve iyi drenajlıdır. Eğimleri düz veya düze yakındır.

II. sınıf araziler; Bitki seçimini daraltan veya orta derecede koruma uygulamalarını gerekli kılan bazı sınırlandırmalara sahiptir. Bu sınırlanmalar eğim, erozyon, yaşlığa (drenaj) bağlıdır. Gerekli tedbirler alınarak kültür bitkileri, çayır-mera, orman veya yaban için kullanılabilir.

III. sınıf araziler; Bitki seçimini daraltan veya eğim, erozyon, drenaj gibi toprak özellikleri nedeniyle özel koruma uygulamalarını gerektiren veya iyi ürün almak ve toprağı özellikle erozyondan korumak için yoğun tedbirlerin alınması gerekli olan topraklardan kuruludur. Yaşlılık sorun olarak ortaya çıkarsa, drenaj gerekebilir.

IV. sınıf araziler, Bitki seçimini çok daraltan ve ancak çok yoğun koruyucu tedbirler altında işlemeli ziraatte kullanılabilen topraklardan dik eğim, şiddetli erozyon, sığ profil gelişimi, tuzluluk, alkalilik, düşük su tutma kapasitesi gibi sorunlardan birine veya birkaçına sahiptir. Bu araziler birkaç sene otlığa bırakılmadıktan sonra bir iki yıl için tahıllar ile ekim nöbetine alınabilir. Genellikle bu topraklar mera arazisi olmaya uygundur ve uzun zaman işlenmemelidir. Bazı özel vaziyetlerde işlendiği zaman çok dikkatli olunması gerekir. Bu sınıfın bazı toprakları meyva ağaçları, çalı, ağaç veya süs bitkileri yetiştirmeye elverişli olabilir. Bu vaziyet bile, bu arazilerin yetenek sınıflarının değişmesine neden olamaz.

V. sınıf araziler; Eğimsiz yerlerde ve dolaylı olarak erozyon sorununa sahip olmayan; buna karşın drenaj sorununun yoğun olduğu, sık sık sel baskınına uğrayabilen, taşlı veya kayalık nedeniyle işlemeli ziraate uygun olmayan topraklardan kuruludur. Nehir yataklarında görülen bu topraklar daha ziyade çayır arazisi olarak değerlendirilir. Bazı özel vaziyetlerde ağaç yetişebilir.

VI. sınıf araziler; İşlemeli ziraatte kullanılmayan ve dik eğim, şiddetli erozyon, sığlık, drenaj, taşlılık veya çoraklık gibi faktörlerin etkilediği toprakları içerir. Çayır, orman ve av hayvanlarının barındığı araziler olarak kullanılabilir. Orman yetiştiriciliği, arazinin şartlarına ve iklimine bağlıdır.

VII. sınıf araziler; Çok şiddetli sınırlandırmalar nedeniyle toprak işlemeye uygun değildir. Büyük ölçüde otlama, orman ve yaban hayatı için kullanılabilir. Çok dik ve sarp eğim, çok şiddetli, erozyon, sığ profil gelişimi, taşlılık, yaşlılık, çoraklık, elverişsiz iklim gibi faktörler bu toprakların sınıflandırılmasına etkindir. Bu sınıftaki bazı topraklarda koruma tedbiri almak için ağaç dikimi veya çayır otları ekimi yapılabilir.

VIII. sınıf araziler; Kùltür bitkilerinin yetişmesi ve ağağlar için elverişli değildir. Yaban hayatı ve eğlence alanı olarak değerlendirilir. Bu araziler şiddetli erozyona uğramı alanlar, çıplak kayalar, kumullar, kazılarak maden çıkarılan yerler, tuzla kaplı alanlar ve bataklık alanlarıdır.

3.7.6. Orman Varlığı

Ormanlık alanlar Tekirdağ'daki toplam alanın %16,85'ini oluşturmaktadır. Bu oran, %20 olan Tùrkiye ortalamasının altındadır.

Tekirdağ'daki orman alanları gùneybatı bölümündeki Merkez, şarköy ve Malkara ile Kuzeydoęu bölümünde yer alan Saray, erzekköy bölgesinde yer almaktadır. Yöre ormanlarının %61'i meşe baltalığı olup, %39'u am, kayın, kuru ormanları ve ağağlandırma sahalarıdır.

Tekirdağ İli ormanlarında 10 yılda bir yenilenen amenajman plânlarına uygun olarak yıllık ortalama, kuru ormanlarında 17.984 m³ tomruk, direk, sanayi odunu, baltalıklarda ise 176.412 ster yakacak odun ürünü alınarak işletilmektedir.

İlde yenilenen orman amenajman plânlarına göre 37.782 ha. ağağlandırma alanı bulunmaktadır. şimdiye dek 20.338 ha. alan ağağlandırılmıştır. Ağağlandırmalarda yanar orman alanlarına halkın piknik yeri ihtiyacını karşılayacak alanlara öncelik verilmektedir.

Tekirdağ İl ve İlçelerindeki tüm ormancılık faaliyetlerini Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü yürütmektedir. Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğüne bağlı Bahçeköy, Malkara, erzekköy ve Saray şefliklerinde 4 adet orman satış deposu, bulunmaktadır. İşletme Müdürlüğü dahilinde 21.000 ha. olan ibreli ağağlandırma alanları olup 1.derecede yangına hassas bölgedir. Orman yangınları ile mücadele amacıyla şarköy Helvatepe, Malkara Karacahalil ve Tekirdağ Merkez'de 1'er yangın ilk müdahale ekip binası ve şarköy şefliğinde 3, Malkara'da 2 adet yangın gözetleme kulesi kurulmuştur.

Tekirdağ İlinde Orman Genel Müdürlüğü tarafından işletilmekte olan devlet ormanlarından üretilip kullanıma sunulan belli başlı orman ürünleri; tomruk, maden direği, sanayi odunu, yakacak odun, kağıtlık odun, ihlamurdur.

3.7.7. Flora-Fauna ve Hassas Yörelere

Tekirdağ İli tabii bitki örtüsü açısından zengin bir potansiyele sahiptir. Bu zenginlik bölgenin konumundan, yani Mediterran (Akdeniz), Euro-Sibirian (Avrupa Sibiryası) ve İrona Turanien (İran-Turan) Floristik bölgelerin karşılaştığı alanda bulunmasından kaynaklanmaktadır. Bunun sonucu olarak bölge oldukça geniş bir flora koleksiyonuna sahiptir.

Bölgenin Marmara Denizi çevresinde ve dar bir şerit halinde Karadeniz kıyısı boyunca genel olarak Akdeniz tipi bitki topluluğu (maki) hakimdir. Makilerin dış görünüşleri ve toprak üstü kısımları su kaybını azaltacak tarzdadır. Yaprak dökmeyen türlerin yanı sıra yaprak döken türleri de ihtiva etmektedir. Garigler ise kıraç tepeleri, kültüre elverişli olmayan alanları, taşlık ve kayalık yerleri örten ikinci bir formasyon şeklidir. Bu formasyonda bitkiler genel olarak yaprak döken alçak çalılar olup, çoğunlukla dikenli veya sık tüylüdür yada uçucu yağ taşırlar. Bu üç karakter bitkilere kurak ortamlara uyabilme olanağı sağlayan özelliklerdir. Ganos Dağı eteklerinde, iç kesimlerde gariglere rastlanmaktadır.

Kuraklık, meyil, tuzlu rüzgarlar gibi ekstrem, yada normal koşullarda sürdürülecek Peyzaj Planlama çalışmalarında, bölgenin tabii bitki örtüsündeki uygun örneklerin kullanılması, başta fonksiyonel olmak üzere ekonomik ve estetik yararlar sağlamaktadır. Tekirdağ İli Peyzaj Planlama çalışmalarında bitkisel materyal seçimini etkileyen en önemli faktörler; iklimsel koşulları, toprak, jeoloji, topografya ve bunların etkisiyle oluşan tabii bitki örtüsüdür.

Bölgeyi doğrudan yada dolaylı olarak etkileyen üç ayrı iklim tipinde (Marmara, İç Geçit, Güneydoğu) yaz aylarında sıcaklık giderek yükselmekte, buna karşın yağış miktarı düşmektedir.

Buna bağlı olarak, bitkisel gelişme yönünden oldukça etkili ve yağışlarla doğrudan ilgili bulunan hava nispi nemi de azaltmaktadır.

Bu vaziyet, sulamanın büyük sorun olduğu Trakya Bölgesi İl ve İlçelerinde, peyzaj çalışmaları için özellikle yaz aylarında sıcağa, kurağa ve düşük neme dayanıklı bitkilerin seçimini gerektirmektedir. Diğer taraftan, bölgede hakim rüzgar yönü her ay değişiklik göstermekle birlikte, özellikle Tekirdağ ve çevresinde denizden esen kuvvetli ve tuzlu rüzgarlar dirençli bitki seçimini gerektirmektedir.

Erozyon, kış aylarında yağışlarla birlikte topraklarda azot noksanlığına neden olan önemli bir faktördür. Erozyon sorunu olan ortamlarda etkin rol oynayabilecek bitkisel materyalin kullanımıyla bu sorun da halledilebilir.

Bölge dahilindeki fauna türlerinin incelenmesi, yerli halkın gözlemleri içerisindeki deneyimleri ifadesine ve literatür bilgilere dayanılarak hazırlanmış olup, bu bilgiler ışığında karada ve denizde yaşayan hayvan türleri olarak kuşlar, memeliler, sürüngenler ve balıklar olmak üzere 4 bölüm içerisinde ele alınmıştır.

Yapılan inceleme ve araştırmalarda, bölgenin aşırı tabiat tahribi ve tarımsal faaliyetlerin yoğunluğu içerisinde tabii biyotopların azalmakta olduğu nedenle, populasyon düzeyinde sayısal bilgiler vermek mümkün olmamakla beraber, çoğu hayvan türleri münferit olarak görülmektedir.

Marmara Ereğlisi sahil kesiminde deniz tabanı flora (Bitkisel hayat) ve faunası (Hayvansal hayat) ile su ortamındaki pelajik vaziyet incelenmiştir. Tespit edilen türlere yenilerinin ilave edilmesi gözlemler sonucu mümkündür.

Bilimsel çalışmaların üniversitelerimizce yürütülmesi bizleri çok daha iyi aydınlatacaktır. Tabii zenginliklerimize katılacak her yeni bulgu bizler için değişik konularda yeni imkanlar demektir.

3.7.8. Yerleşim Alanları ve Nüfus

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ (ADNKS) VERİ TABANI

Tablo 1: 2018 - TEKİRDAĞ İlçelere Göre Nüfusları

İlçe	Şehir		
	Toplam	Erkek	Kadın
Süleymanpaşa	199960	101786	98174
Çerkezköy	166789	86540	80249
Kapaklı	116882	60292	56590
Çorlu	262862	134044	128818
Ergene	62458	32206	30252
Hayrabolu	32137	16551	15586
Malkara	52756	27159	25599
Marmaraereğlisi	25873	13574	12299
Murath	28537	14540	13997
Saray	49106	24879	24227
Şarköy	32565	16404	16161
TOPLAM	1029927	527975	501952

**TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI ADRESE DAYALI NÜFUS
KAYIT SİSTEMİ (ADNKS) VERİ TABANI**

Tablo 2: 2013 - TEKİRDAĞ Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Nüfusu

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
0-4	77.046	39.457	37.589
5-9	73.823	38.035	35.788
10-14	71.733	37.022	34.711
15-19	68.218	36.299	31.919
20-24	74.973	40.276	34.697
25-29	82.426	42.923	39.503
30-34	87.947	45.374	42.573
35-39	93.694	48.661	45.033
40-44	80.145	42.142	38.003
45-49	70.906	36.713	34.193
50-54	62.104	31.939	30.165
55-59	54.914	27.585	27.329
60-64	45.918	22.543	23.375
65-69	33.573	16.274	17.299
70-74	22.043	10.212	11.831
75-79	14.297	6.166	8.131
80-84	9.316	3.825	5.491
85-89	5.239	2.002	3.237
90+	1.612	527	1.085
Toplam	1.029.927	527.975	501.952

3.7.9. Altyapı, Ulaşım, Haberleşme ve Konaklama

Tekirdağ İli ve İlçelerine ulaşım bağlantısı genelde karayolu ile yapılmakta olup, yalnız yaz mevsimine dönük olarak özel deniz taşıtları ile İstanbul-Tekirdağ, Tekirdağ-Şarköy ve Tekirdağ-Marmara Adalarına haftanın belirli günlerinde turizm hedefli ulaşım hatları çalışmaktadır. Deniz yolu ulaşım hatları, Tekirdağ sahilinde bulunan liman iskelesinden yapılmakla beraber, yaz aylarına dönük RO-RO seferleri, Tekirdağ limanı yanında bulunan yük ve malzeme iskelesinden gerçekleştirilmektedir.

Bunlara ek olarak Tekirdağ kıyı bandı üzerinde;

1- Tekirdağ iskelesi (Eski)

2- Tekirdağ İskelesi (Yeni)

3- Tekirdağ TMO İskelesi

4- Marmara Ereğlisi İskelesi

5- Botaş İskelesi

6- Marmara Ereğlisi Balıkçı Barınağı

7- Tekirdağ Balıkçı Barınağı

8- Kumbağ Balıkçı Barınağı

9-Hoşköy Balıkçı Barınağı

10-Şarköy Balıkçı Barınağı, yer almakta olup, sahil bandı içerisinde Marina yeri bulunmamaktadır.

Yörenin turizm için karayolu ulaşımı, E-80 (TEM), D-100, E-84 karayollarından yapılmakla birlikte, İl kuzeyinden geçen İstanbul-Sirkeci-Edirne hattı Devlet Demiryollarından da istifade edilmektedir. Tekirdağ İlinin İstanbul'a yakın oluşu nedeniyle, bölge içerisinde hava yolu ulaşımı İstanbul Yeşilköy hava limanından karşılanmakta olup, yolcu rezervasyonu işlemleri İl içerisindeki hava yolları acentesinden temin edilmektedir.

3.8. İLGİ GRUBU ve PAYDAŞ ANALİZİ

- Tabiatı ve Çevreyi Koruma Derneği
- Tekirdağ Yamaç Paraşüt Kulübü
- Zirve Dağcılık ve Tabiat Sporları Kulübü
- Tekirdağ Tabiat Sporları ve Havacılık Kulübü

4. TEKİRDAĞ TABİAT TURİZMİ ARZI

4.1 TEKİRDAĞ TABİAT TURİZMİ DEĞERLERİ (TABİAT TURİZMİ ARZI)

Ekoturizm gerçekleştirildiği alandaki tabii ve kültürel öğelerin varlığı ile doğrudan ilişkilidir. Bu anlamda Tekirdağ İli; toplam tarımsal üretim değerleri, tabii, kültürel kaynakları ve jeopolitik özellikleri (İstanbul-Marmara Bölgesi ve Avrupa'ya yakınlığı) nedeni ile ülke içinde stratejik bir öneme sahiptir.

Alan; orman, kıyı, kumul, dağ, deniz, göl ve dere gibi farklı pek çok nadir ve hassas ekosistemi barındırmaktadır. Sahip olduğu özgün peyzaj değerleri ile de ekoturizm açısından ilgi çekici konumdadır.

Örneğin Şarköy ilçesi; tarımsal üretim (bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri) potansiyelinin zenginliği ve potansiyel ürün çeşitliliği, değişken topoğrafik yapısı, su varlığı, mikroklimatik iklimi, kırsal işgücü potansiyeli ve marka olabilecek yöresel ürün çeşitliliğine sahip bir yerleşimdir.

Herhangi bir ürünün ekilmesinden toplanmasına, işlenmesine kadar tüm üretim aşamaları kültürel farklılıklar taşır ve çoğu da geleneksel usullerle yapılır. Ürün desenindeki çeşitlilik ve bilinmeyen-tanınmayan üretim biçimleri, kırsal dünyayı merak eden kent insanına çok ilginç gelmekte, bazıları doğrudan bu etkinliklere katılmak, kendi ürününü kendisi üretmek istemektedir.

Köyde veya çiftlikte kalınan süre içinde yürüyüş yapmak, temiz hava almak, köylülerle sohbet etmek ve onların yaptıklarını takip etmek şeklinde pasif dinlenmeyi tercih edenler kadar, öğrenmeyi ve uygulamayı da isteyen, tatilini aktif biçimde geçirmek isteyenler de vardır. Bu nedenle toprağın sürülmesi, ekilmesi, sulanması, ürünlerin toplanması, ambalajlanması ve yerel gıda ürünlerinin (peynir, tereyağı, et ürünleri, zeytinyağı, şarap, unlu gıdalar, reçel-tatlı vb) üretimi gibi kırsal ekonomik etkinlikler, birer ekoturizm uygulamaları haline gelmiştir.

Öyle ki 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi, Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planında da Şarköy ilçesinin; “organik özel ürün ve organik dikili ziraate yönelik potansiyel” taşıdığından bahsedilmiş ve “Agro-Eko turizm potansiyeline sahip yerleşim” yeri olarak gösterilmiştir. Ayrıca aynı planda Saray ilçesi de “Agro eko turizm potansiyeline dayalı geliştirilmesi öngörülen alan” olarak tanımlanmıştır.

Bunun yanı sıra Kültür Turizm Bakanlığı Türkiye Turizm Stratejisi–2023 Planında ise Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerini ihtiva etmeyen alan “Trakya Kültür Koridoru” olarak tanımlanmıştır. (Türkiye Turizm Stratejisi 2023, 2007)

Ancak bu potansiyel yeterince değerlendirilememektedir. Sorun tabii ve kültürel peyzaj değerlerinin ele alındığı planlamanın olmayışı, koordinasyon eksikliği ve pazarlama alanındaki yetersizliklerdir.

Ayrıca Şarköy’de bitkisel üretimle birlikte makilikler, zeytin, kiraz ağaçları ve bağların oluşturduğu kompozisyon kırsal peyzaja yeşil bir görünüm kazandırmaktadır.

Tıbbi ve aromatik bitkilerin Nisan Eylül ayları arasında oluşturduğu yeşil doku kırsal peyzaj açısından oldukça güzel görünümler oluşturmaktadır.

Alana yönelik düzenlenecek tematik turlarla turizm Şarköy’ün çeşitli köyelerine entegre edilebilir. Sözelimi bağcılığın ve şarap üretiminin yapıldığı köyler (Çınarlı, Hoşköy, Gaziköy, Tepeköy), tarımsal ürünlerin sergilendiği ve sunulduğu çiftlikler (Güzelköy, İğdebağları), zeytinyağı üretimi yapan köyler (Eriklice, Mursallı) örnek olarak seçilebilir. Bu köyler gelen ziyaretçilere hem tarımsal üretime yönelik eğitsel, hem çeşitli şenlik ve panayırlara yönelik rekreasyonel hem de yerel halka kaynaşmaya yönelik olarak kültürel hedefli olarak hizmet edebilme kapasitesine sahiptirler.

Şarap turisti için asıl motivasyon unsuru, şarap bölgesinin kültürünü tanımak, şarap tatmak ve yapım aşamalarını görerek bilgi sahibi olmaktır. Bu kapsamda Şarköy ilçesi değerlendirilmelidir.

Ekoturizmin turist için eğitici yönü de bulunmaktadır. Avrupa’da pedagojik çiftlikler özellikle öğrenciler için kırsal yaşamı yerinde tanıma, takip etme ve uygulama alanıdır. Öte yandan turiste sunulan imkanlar (kurslar veya bizzat etkinliklere katılım) kırsal dünyayı öğrenmeyi sağlamaktadır. Bu kapsamda mandrası olan köyler veya çiftlikler (Yörgüç), zeytinyağı-şarap imalatı olan köyler (Mursallı, Eriklice, Hoşköy), vb. turizmde eğitsel gayeli kullanılabilir.

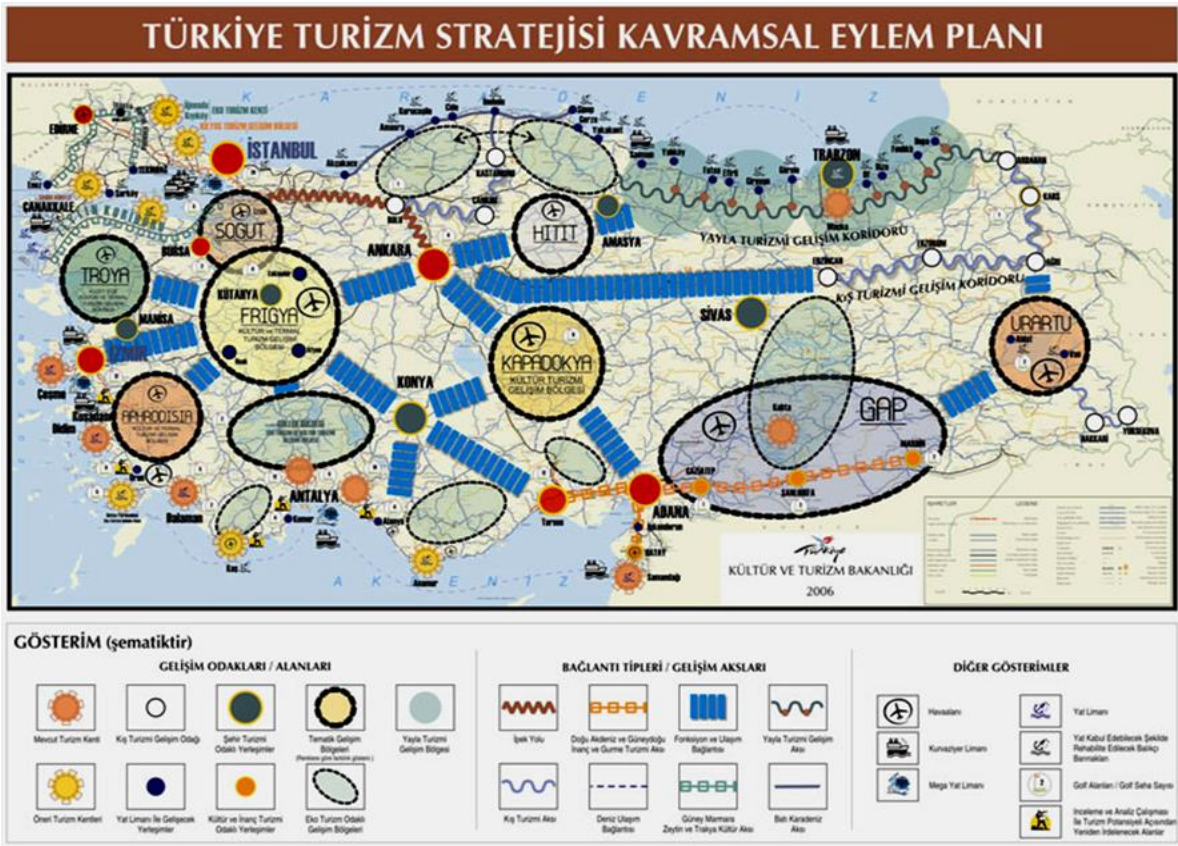
Tekirdağ’ın bir diğer ilçesi Saray; eski bir yerleşim merkezi olması ve yine Eski Edirne-İstanbul yolu üzerinde olması, Tekirdağ ilinin Karadeniz’e açılan tek kapısı olması ve bunun yanında İstıranca Dağlarının bir bölümünün, ilçenin sınırları içerisinde bulunmasından dolayı turizm açısından değerlendirilecek bir konumdur.

Bu kapsamda ilçe turizme kaynak teşkil edecek pek çok tabii ve kültürel peyzaj değerlerine (Güneşkaya, Güngörmez mağaraları, Bizans su yolları) sahiptir. Ayrıca, Saray İlçesine özel Manda Yoğurdu ve tabii ortamlarda yetişen mantar çeşitleri, İstırançalardan doğan kaynak sular İlçenin cazibesini arttırmaktadır.

Kuş gözlemcileri, eğitilmiş ve yüksek gelir seviyeli en büyük eko-turist grubunu oluşturduklarından dolayı, eko-turizm gelirinin en iyi kaynaklarından biridir. Kuş gözlemcilerinin hevesinden ve bu aktiviteye yatırdıkları kaynaklardan dolayı, kuş gözlemciliği hızlı bir şekilde gelişmekte ve tüm dünyada tehdit altında olan bir çok tabii alan için umut olmaktadır. Bu itibarla; kuş göç yolları üzerinde bulunan İlimizde Kuş Gözlem Turizmine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Yine İlimiz Ormanlı Köyü Dolapdere Mevkii ile Saray İlçesi’nde ki irili ufaklı orman içi sularda var olan tatlı su balığı potansiyelleri değerlendirilerek olta balıkçılığı turizmi uygulamalarına geçilebilir.

Tablo 3: Türkiye Turizm Stratejisi Kavramsal Eylem Planı

4.2. TEKİRDAĞ İlinin Tabiat Turizmi (Arzı) Değerleri ve Bilinirlik Değerlendirmesi

Tablo 4: 2011 - TEKİRDAĞ İlinin Tabiat Turizmi (Arzı) Değerleri ve Bilinirlik Değerlendirmesi

1- Milli Park ve benzeri sahalar		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Çamlıkoy Tabiat Parkı	Saray	T
Kartaltepe Tabiat Parkı	Merkez	M

4.3. TEKİRDAĞ İlinde Tabiat Turizmi Gayeli Kullanılan ve Koruma Statülü Alanlar

İlimiz sınırlarında, Tarım ve Orman Bakanlığı I. Bölge Müdürlüğü Tekirdağ Şube Müdürlüğü sorumluluğunda 2 Tabiat Parkı bulunmaktadır. Bunlar; Çamlıkoy Tabiat Parkı ve Kartaltepe Tabiat Parkı'dır.

Çamlıkoy Tabiat Parkı; 11.07.2011 tarihinde ilan edilmiş olup, 45,1 ha.lık alan kaplamaktadır. Saray ilçesindedir. 1994 yılı onaylı gelişme planı mevcut olup, Tabiat Parkı Gelişme Planı Bakanlığımız Onayına sunulmuştur.

Kartaltepe Tabiat Parkı; 06.02.2014 tarihinde ilan edilmiş olup, 254 Ha.'lık alan kaplamaktadır. Tabiat Parkı Gelişme Planı Bakanlığımız Onayına sunulmuştur.

4.4. Seçkin Özellikli Diğer Sahalar

İlimiz Şarköy İlçesinde, orman alanı içerisinde deniz seyirli, içerisinde mevsimsel akışlı olan Birinci Dere, Tekirdağ Deresi, Ayvasıl Deresi ve Gacalın Deresinin geçtiği bölgede "Kartaltepe Tabiat Parkı" yapılması öngörülmektedir. Sahanın arazi yapısının önemli jeolojik temeli filişlerdir. Bu formasyonda kalsiyum karbonatı ihtiva eden şistli kumtaşları hakimdir. Bunların kolayca ayrışmasından meydana gelen derin topraklar bilhassa dikkati çekmektedir.

Saha içerisinde batıdan doğuya doğru sırasıyla, Çelebi Tepe, Nişan Tepe, Ardıçlı Tepe bulunmaktadır. Flora yapısında Kayın, Meşe, Gürgen, Dışbudak, Akçaağaç, Kocayemiş, Süpürge Çalısı, Eğrelti, Orman Sarmaşığı, Katır Tırnağı, Böğürtlen, Ardiç, Yemişgen, Çayır Otları, Fauna yapısında ise yaban domuzu, tilki, kurt, tavşan, sansar, kirpi, köstebek, fare,

keklik, bildircin, kukumav, ağaçkakan, kırlangıç, tarla kuşu, karatavuk, kiraz kuşu, saka, serçe, sığırcık, saksagan, karga gibi türler bulunmaktadır. Yörenin tarihi geçmişinde plan ünitesine en yakın yerleşim yerlerinden Uçmaktdere Köyü'nün tarihinin 800 yıl önceye dayandığı bilinmektedir.

O zamanlar korsanlar buradaki yerleşim yerine gelip alışveriş yapıyorlarmış. Ama daha sonraları köylülerin hayvanlarını çalmaya, etrafı yağmalamaya başlayınca köy vadinin yukarisına taşınmış ve hep orda kalmış. 1924 de mübadele ile Türkler buralara yerleşmişlerdir. Kurtuluş savaşından sonra Rumlar buradan gitmiş ve Türkler yerleşmiştir.

Savaş zamanında Uçmaktdere ile buradaki diğer köyler çok acı çekmiş, çeteler tarafından işkenceye, tecavüze ve saldırıya uğramışlardır. Sonra her yere Türkler yerleşince, buralarda var olan kiliseleri, binaları yıkmışlar. Köyün dışında Rumlardan kalan bir çeşme bulunmaktadır. Buralı bir papaz, kızı adına yaptırmış. (1873) Şimdilerde su akıyor çeşmeden. Daha sonra köy büyük bir yangın geçirmiş ve 45 hane yanmış. Birçok ev sonradan yapılmış.

Yine yakın köylerden Yeniköy'ün adının nereden geldiği ve geçmişi hakkında bilgi bulunmamaktadır. O da çok eski bir rum köyüdür. Yaşlı rum turistlerin köyün, onlar ve babalarının köye ilk yerleştiklerinde kurulu olduğunu söyledikleri bilinmektedir.

Yörenin Mitolojisi Ganos; Ksenopohon'da Trak (Odus) Kralı Seuthes'in kıyıdaki kentlerinden biri olarak bilinmektedir. Tabiat Parkı olarak öngörülen alan da, adını buradan alan Ganos Dağı üzerinde bulunmaktadır. Bu bölgenin daha çok savaş zamanlarında, üzerinde yapılmış kalelerde korunmak amacıyla kullanıldığı, normal zamanlarda halkın aşağı kesimlerdeki düz ovalara yerleştiği bilinmektedir. Tekirdağ Müze Müdürü ile yapılan şifai görüşmede, Trak Kralının ziyaretçilerinin bu bölgeye kutsal ateşi ziyarete geldiklerinin, kutsal ateş denen ateşin de büyük bir ihtimalle yeraltından çıkan yanıcı bir gazdan kaynaklandığının söylendiği ifade edilmiştir.

Antropolojik özellikleri; Sahanın tabiat parkı olarak ilan edilmesi vaziyetinde plan ünitesi içerisinde izinsiz ve düzensiz yapılan rekreatif faaliyetler sonucunda ortaya çıkan çevre kirliliği ve arazi tahribatı büyük ölçüde önlenecektir.

Rekreasyonel Potansiyel; Alan peyzaj değerinin yüksek oluşundan dolayı piknik ve dinlenmek için ideal bir yerdir. Eşsiz manzara ve tabii güzelliğinin yanısıra alandaki Kartaltepe'de, Tekirdağ Valiliğince her yıl yamaç paraşütü etkinlikleri düzenlenmektedir. Alanın tamamı

tabiat yürüyüşleri için uygundur. Kış aylarında yağın kar yükseklikten dolayı sahada uzun süre kaldığından, alan kış eğlence ve sporlarına da uygundur. Bölge henüz iyi tanınmamış olmakla beraber, tabiat parkı olarak ilan edilip, gerekli düzenlemeler ve tanıtımının yapılması halinde son derece büyük bir ziyaretçi potansiyeline sahip olacaktır.

Sahada rekreasyonel potansiyeli artııcı gelişme planının yapılması ve planda kır kahvesi, restaurant, manzara seyir terası, çadırılı kamp, karavan, bungalov alanı, motel, tabiat sporları tesis kompleksi, yürüyüş parkurları, idari bina, yol, elektrik, su vs. altyapı tesislerinin yapılması uygun olacağı düşünülmektedir.

Tablo 5: İlçe Bazında Tabiat Sporları Faaliyetleri

FAALİYET TÜRÜ	Bölge (En fazla talep edilenden itibaren)
Tabiat Yürüyüşü	Süleymanpaşa, Saray ve Şarköy
Bisiklet	Süleymanpaşa
Foto Safari	Süleymanpaşa, Saray, Şarköy ve Malkara
Kampçılık	Süleymanpaşa ve Saray
Oryantiring	Süleymanpaşa
Yamaç Paraşütü	Süleymanpaşa
Festival turizmi	Süleymanpaşa ve Bağlı İlçeler

Arz analizi tabloları;

Değerin bilinirliği; Bölgesel seviyede B, Ülke seviyesinde T, Milletlerarası seviyede: M

Tablo 6: Bilinirlik Tablosu

2- Milli Park ve benzeri sahalar		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Çamlıkoy Tabiat Parkı	Saray	T
Kartaltepe Tabiat Parkı	Merkez	M

Tablo 7: SWOT Analizi Tablosu

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Flora ve fauna zenginliği ✓ Tekirdağ ilindeki potansiyel tabiat turizmi alanlarının zenginliği ✓ Kartaltepe Tabiat Parkının (KTP) yamaç paraşütü etkinliği yönünden avantajı ✓ Çamlıkoy Tabiat Parkının (ÇTP) geleneksel ve daimi müşteri kitlesinin olması ✓ ÇTP yaz mevsiminde açık alanı kullanma imkanlarına sahip olması ✓ ÇTP’de kamp turizminin yaygın bir şekilde yapılıyor olması	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tabiat turizmi bölgelerindeki köylü profiline çekingenliği ve bilgi eksikliği ✓ Kurumların tabiat turizmi konusunda personel ve mevzuat olarak henüz güçlü bir yapıya ulaşmaması ✓ Tabiat turizmi faaliyetlerinin çok geniş bir alanda dağılım göstermesi ✓ Gelişim Planlarının (GP) henüz tamamlanmaması
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kalkınma ajanslarının tabiat turizmi projelerini desteklemesi ✓ STK’ların tabiat turizmine yönelik talepleri ✓ Otantik ürünler ve pazarların bulunması ✓ Tarım ve Orman Bakanlığı’nın ödenek gönderme yönünde imkanlarının olması ✓ Coğrafi Bilgi Sistemlerinin (CBS) gelişmesi ✓ Ücretsiz ve Ücretli tanıtım fırsatlarının olması ✓ Halkın ve Yöneticilerin etkin katılımı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tabiat turizmi kapasitesinin dışarıdan (yerel halkın dışında) gelen yatırımcılar tarafından kullanılması ✓ Tabiat turizmi gayeli kullanılan alanların tabiatı tahrip edici talepler nedeniyle baskı altında olması ✓ Tabii alanlara insan baskısının artması ✓ Alanlarda tabiat turizmi amacına uygun olmayan farklı arazi kullanım taleplerinin olması. ✓ Beklentilerin gerçekleşmemesi ihtimalinin varlığı

Milli Park ve benzeri sahalara dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, **güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;**

1. Bölge halkının Tabiat Turizmi konusunda bilgilendirilmesi ile tabiat turizminin öneminin anlaşılması sağlanacaktır.
2. Diğer kurumlarla birlikte işbirliği toplantıları yapılarak konu ile ilgilenen personelden daha verimli faydalanılacaktır.
3. GP'lerin bir an önce onaylanması.
4. STK'lar ile işbirliği içerisinde çalışılması, Tabiat turizmine katılımcıların bilinçlenmesini sağlayacak ve yöre insanının yatırım yapması sağlanacaktır.

4.5 TEKİRDAĞ İLİNDE TABİAT TURİZM ÇEŞİTLERİ

Tekirdağ ilinde tabiat turizminin ve ekoturizmin geliştirilmesi amacıyla belirlenen gaye, hedef, strateji ve projeler aşağıdaki şekildedir:

Öncelikle Şarköy-Uçmakdere, Ganos Dağları, Kastro-Kıyıköy, Korudağı Yaban Hayatı Geliştirme Alanı gibi güzergâhlar tabiat ve ekoturizm açısından aşağıdaki faaliyetlere imkan verecek şekilde düzenlenmelidir.

- ✓ Tabiat yürüyüşleri,

✓ Kuş gözlemciliği,

✓ Fotoğrafçılık,

✓ Dağ bisikleti

✓ Kampçılık

✓ Orienteering
(İzcilik ve yön bulma)

Bu alanlarda turizme yönelik olarak bilgilendirme levhaları, tuvalet, dinlenme alanları ve diğer altyapılar oluşturulmalıdır.

Söz konusu rotalar içerisinde bulunan köylerde çiftlik turizme ve ev pansiyonculuğunun geliştirilerek tabiatla bütünleşmiş konaklama ve turizm hizmetleri oluşturulmalıdır.

Ayrıca, rotaların belirlenmesi sonrasında bu alanlarla ilgili tanıtım materyalleri hazırlanarak yayını sağlanmalı, bunun yanında tur operatörlerinin ilgili rotaları pazarlamalarına yönelik çalışmalar yürütülmelidir.

Tablo 8: Seçkin ve Yüksek değer Taşıyan Alanlar

Aktivite/değer	SÜLEYMANPAŞA İlçesi	ŞARKÖY İlçesi	SARAY İlçesi	MALKARA İlçesi
Değerler Toplamı	8	4	3	3
Dağ bisikletçiliği (DB)	X			
Peyzaj güzelliği/fotosafari (PF)	X	X	X	
Düzenlenmiş tabiat gezisi rotası(DGR)	X	X		
Tabiata uyumlu kırsal miras gezisi(KMG)	X			
Kuş gözlemciliği imkanı(KuG)	X	X		
Tescilli avlak sahası (AvS)	X			X
Yaban hayatı geliştirme sahası (YHGS)			X	X
Endemik Bitkilerin Gözlemi (EBG)	X		X	
Köy Pazarları(Orman meyvelerinden reçel marmelat, kurutulmuş meyve satılması kaydıyla) (KP)	X	X		X
Hava Sporları (Yamaç Paraşütü) (HS)	X			

5. SEÇKİN VE YÜKSEK DEĞER TAŞIYAN (X) YILDIZ ALANLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE POTANSİYELİNİ GELİŞTİRME İMKANLARININ ORTAYA KONULMASINA İLİŞKİN ANALİZLER

5.1 Kartaltepe Tabiat Parkı İle İlgili Genel Bilgiler

Toplam büyüklüğü 253,72 Ha. olup, Kuzeyinde; Çelebi Tepe, Nişan Tepe, Köybaşı Tepe civarına, Doğusunda; Yeniköy'den Uçmakdere'ye giden karayolu, Güneyinde; Ayvasıl Dere, Sarımeşelik Mevkii, Çelebi Bayırı hizasından Birinci Dere'ye ve Batısında da; Birinci Dere'den Çelebi Tepe'ye kadar uzanmaktadır.

Ganos; Ksenopohon'da Trak (Odus) Kralı Seuthes'in kıyıdaki kentlerinden biri olarak bilinmektedir. Tabiat Parkı, adını buradan alan Ganos Dağı üzerinde bulunmaktadır.

Bu bölgenin daha çok savaş zamanlarında, üzerinde yapılmış kalelerde korunmak amacıyla kullanıldığı, normal zamanlarda halkın aşağı kesimlerdeki düz ovalara yerleştiği bilinmektedir.

Kartaltepe Tabiat Parkı

5.1.1 Kartaltepe Tabiat Parkında Tabiat Turizmi Değerlerine Ait Bilgiler

Alan peyzaj değerinin yüksek oluşundan dolayı piknik ve dinlenmek için ideal bir yerdir. Eşsiz manzara ve tabii güzelliğinin yanısıra alandaki Kartaltepe'de Tekirdağ Valiliğince her yıl yamaç paraşütü etkinlikleri düzenlenmektedir. Alanın tamamı tabiat yürüyüşleri için uygundur. Kış aylarında yağın kar yükseklikten dolayı sahada uzun süre kaldığından, alan kış eğlence ve sporlarına da uygundur. Tabiat parkı, Gelişim Planı çerçevesinde gerekli düzenlemeler ve tanıtımının yapılması halinde son derece büyük bir ziyaretçi potansiyeline sahip olacaktır.

5.1.2 Kartaltepe Tabiat Parkında Ön Plana Çıkan ve Alanının Sunduğu Aktiviteler

Bölgenin konumu, flora-faunası ve tabii yapısı itibarı ile bilhassa Dağ Bisikletçiliği, Peyzaj Güzelliği ile fotosafari, Yürüyüş Yolları, (EK:3) Endemik Bitki ve Kuş Gözlemi ile Yamaç Paraşütü aktiviteleri ön plana çıkmaktadır. Tabiat Parkında alanın bize sunduğu bütün bu aktiviteleri destekleyici sosyal tesisler yapılarak tabiat turizmi için cazibe merkezi haline getirilecektir.

Kartaltepe Tabiat Parkı

5.1.3 Sahanın Tabiat Turizmi Yönetimi Gayeleri

Tabiat parkının işletmeye alınması ile bölge, tabiat turistleri açısından bulunmaz bir tabii yapıya sahip olması münasebetiyle, ayrıca sahada rekreasyonel potansiyeli artııcı gelişme planının yapılması ve planda yöresel ürün satış reyonları ve pazarları ile kır kahvesi, restaurant, manzara seyir terası, çadırli kamp ve karavan ve bungalov alanı, motel, tabiat sporları tesis kompleksi, yürüyüş parkurları, idari bina, yol, elektrik, su vs. altyapı tesislerinin yapılması ile birlikte daha da tercih edilir hale gelerek, gerek yerli gerek yabancı turistlerin ilgi odağına haline gelmesi hedeflenmektedir.

Kartaltepe Tabiat Parkı

5.1.4 Önümüzdeki 3 yıl için Turist artış öngörüsü

Kartaltepe Tabiat Parkı, 2014 yılında tescil edilmiş, gelişim planı onay aşamasında bulunmakta olup, henüz işletilmemektedir. Bundan dolayı, henüz bir turizm potansiyeli mevcut değildir. Ancak, sahada mevcutta Dernek ve Federasyonlar tarafından kendi imkanları ile yapılmakta olan Yamaç Paraşütünün popülerliği ve alanın tabii avantajları göz önüne alındığında önümüzdeki 3 yıl içerisinde planlanan sosyal tesislerin de yapılabilmesi halinde bölgede Ulusal düzeyde bir turist yoğunluğunun olması beklenmektedir.

Tablo 9: Ulaşılabilirlik Analizi Tablosu

Ulaşılabilirlik Analizi		
Sahanın Uluslararası havaalanına yakınlığı	Orta derecede yakın; 3 saat (2-4 saat arasında)	
Alana Ulaşım	Özel taşıt (X) Toplu taşıma (-) Diğerleri (Bisiklet, Yürüyüş)	<i>Ziyaretçinin Genel ulaşım kanaati:</i>
Ulaşım için problemler: Henüz altyapı çalışmaları devam etmekte olduğundan dolayı toplu taşıma imkanı bulunmamaktadır.		

Tablo 10: Altyapı Analizi Tablosu

Altyapı Analizi	Yetersiz	Yeterli	İyi	Açıklama
Taşımacılık ağı	X			
Yerel ağ(toprak, asfalt)			X	Toprak Yol
Anayollara bağlantı		X		
Yerel genel taşımacılık			X	
Programlar	X			
Ücretler				
Ring patikaları			X	
İşaret levhaları			X	
Genel yer işaret levhaları			X	
Bilgi panoları			X	
Araçlar için park kapasitesi	X			
Bilgi alma ve tercüme kolaylıkları	X			
Restoran sayısı	X			

Tablo 11: Sahanın kendine has seçkin ve diğer önemli özellikleri

		Var-Yok	Neler?
Sunduğu değerlerden	Tek-eşsiz olanlar var mı?	VAR	Seyir Manzarası Alternatifsiz Yamaç Paraşüt Alanı
	Biraz farklı ama değerli olanlar	VAR	Değişik Yapılardaki Yürüyüş Parkurları
	Diğer ilgi çeken yerlere benzer olanlar	VAR	Biyolojik Çeşitlilik
Alan turist ziyaret döngüsüne girecek şekilde turistlerin ilgisini çekecek diğer alanlara yakın mı?	Evet	Köy Yerleşim Yerleri Ve Sahil Bandı	Köy Pazarları, Tabii Ürünler, Deniz
Alandaki yabancı varlıklar	Bayrak türler	Envanter Çalışması Tamamlanmadı.	Envanter Çalışması Tamamlanmadı.
	Diğer ilginç yaban hayatı (fauna)	Envanter Çalışması Tamamlanmadı.	Envanter Çalışması Tamamlanmadı.

Taşıma Kapasitesi Analizi

Tablo 12: Taşıma Kapasitesi Analizi Tablosu

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi Değerlendirme Şekli: 1- Tamamen Sağlanabiliyor, 2- Genel Olarak Sağlanıyor, 3- Veri Yok, 4- Çoğunlukla Sağlanamıyor 5- Hiç Sağlanamıyor					
Göstergeler	1	2	3	4	5
Tüm ilgi grupları turizmden elde edilen gelirden eşit pay alırlar		X			
Tüm ilgi grupları turizm gelişimine oranlı bir miktar para yatırımı yapabilir					X
Yerel ekonomi için turizm faydaları açıktır	X				
Turizm gelişimiyle ilgili paydaşların ihtiyaç, istek ve önerileri ele alınıyor	X				
Tüm ilgi gruplarına önem veriliyor	X				
İlgi gruplarının birbiriyle olan ilişkileri iyi	X				
Beraber çalışmanın önemi biliniyor	X				
İyi bir işbirliği içindeler	X				
Belirli kararların alınma amacı saklanmıyor	X				
Yerel ilgi grupları karar almada söz sahibi	X				
Bölgesel ilgi grupları karar almada söz sahibi		X			
Diğer sektörler de turizm gelişimine fayda sağlıyor			X		
Turizm kırsal ekonomiye destek veriyor	X				
Geleneksel faaliyetler ve üretim türleri turizm gelişiminden sonra gelişme gösterdi			X		
Turizm gelişimi istihdamı artırma beklentilerini karşılıyor	X				

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi Değerlendirme Şekli: 1- Tamamen Sağlanabiliyor, 2- Genel Olarak Sağlanıyor, 3- Veri Yok, 4- Çoğunlukla Sağlanamıyor 5- Hiç Sağlanamıyor					
Yerel halk, özellikle gençler için yeni iş imkanı ortaya çıktı	X				
Kendi turizm işini kurmak isteyenlere yeterli destek veriliyor			X		
Turizm işi kurmak için eğitim ve öğretim veriliyor			X		
Planlı turizm uygulaması yapılıyor		X			
Göstergeler	1	2	3	4	5
Yerel köyler ve kamusal alanın özelliği turizmden sonra zarar görmemiştir.			X		
Turizm temel olarak yerel mal ve hizmetlerden faydalanır	X				
Bölgemizi ziyaret eden turist sayısı yeterlidir		X			
Turizm kültürel mirasın devamına yardımcı oluyor					X
Turizm endüstriyel mirasın sürdürülmesi için yardımcı oluyor					X
Turizm gelişimi peyzaj dokusuna zarar vermiyor		X			
Turizm tabiatın korunmasına yardımcı oluyor		X			
Turizm kültürel manzaranın korunmasına yardımcı oluyor	X				
Turizm hayat kalitesini artırıyor	X				

Sosyal ve Ekonomik Taşıma Kapasitesi Verilerini Değerlendirme Neticeleri;

Tablo 13: Sosyal ve Ekonomik Taşıma Kapasitesi Verilerini Değerlendirme Tablosu

Ekolojik taşıma kapasitesi analizi						
<i>Faaliyet</i>	<i>Genel etkiler</i> <i>Müspet</i> <i>/menfi</i>	<i>Korunan alan</i> <i>üzerindeki</i> <i>etki</i>	<i>Etki</i>			
			<i>Kabul edilebilir</i>	<i>Kabul edilemez</i>	<i>Kabul ancak;</i>	<i>edilebilir</i>
Dağ bisikletçiliği (DB)	Müspet	YOKTUR.	X			
Peyzaj güzelliği/fotosafari (PF)	Müspet	YOKTUR.	X			
Ekolojik taşıma kapasitesi analizi						
<i>Faaliyet</i>	<i>Genel etkiler</i> <i>Müspet</i> <i>/menfi</i>	<i>Korunan alan</i> <i>üzerindeki</i> <i>etki</i>	<i>Etki</i>			
			<i>Kabul edilebilir</i>	<i>Kabul edilemez</i>	<i>Kabul ancak;</i>	<i>edilebilir</i>
Düzenlenmiş tabiat gezisi rotası(DGR)	Müspet	YOKTUR.	X			
Tabiata uyumlu kırsal miras gezisi(KMG)	Müspet	YOKTUR.	X			

Ekolojik taşıma kapasitesi analizi					
Kuş gözlemciliği imkanı(KuG)	Müspet	YOKTUR.	X		
Tescilli avlak sahası (AvS)	Müspet	YOKTUR.	X		
Yaban hayatı geliştirme sahası (YHGS)	Müspet	YOKTUR.	X		
Endemik Bitkilerin Gözlemi (EBG)	Müspet	YOKTUR.	X		
Köy Pazarları(Orman meyvelerinden reçel marmelat, kurutulmuş meyve satılması kaydıyla) (KP)	Müspet	YOKTUR.	X		
Hava Sporları (Yamaç Paraşütü) (HS)	Müspet	YOKTUR.	X		

İzlemeye esas olan Ekolojik Göstergeler aşağıdaki şekilde incelenmelidir.

(1- Tamamen doğru, 2- Genel olarak doğru, 3- Veri yok, 4- Çoğunlukla yanlış, 5- Hiç yok)

Tablo 14: Ekolojik Taşıma Kapasitesi Tablosu

Ekolojik taşıma kapasitesinin etkileri;					
<i>Ekolojik göstergeler</i>	1	2	3	4	5
Bitkiler turizm artışından etkilenmemektedir			X		
Yürüyüş yollarından yürümeyen turistler bitkilere çok zarar veriyor				X	
Turizmden dolayı daha fazla toprak erozyonu meydana gelmektedir				X	
Korunan alanın suları gözle görünür şekilde kirlenmektedir				X	
Turizm gelişimi sebebi ile balık miktarı azalmıştır					X
Korunan alanın yer altı suları içme suyu olarak kullanılabilir			X		
Turistler yaban hayatı için rahatsız edici bir faktördür				X	
Turizmden dolayı flora ve faunada ölümler artmıştır			X		

Ekolojik Taşıma Kapasitesi Verilerini Değerlendirme Neticeleri;

Fiziki/İdari Taşıma Kapasitesi İncelemesi ve Değerlendirmesi;

(1-Akıcı, yeterli 2- İyi, 3- Fena değil, 4- Kötü, 5- Çok Kötü)

Tablo 15: Fiziki / İdari Taşıma Kapasitesi Tablosu

Fiziki/İdari taşıma kapasitesi							
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Altyapı	Korunan alana giriş yolları				X		
	Korunan alandaki yol ağı				X		
	Korunan alan içindeki toplu taşıma araçları						X
Fiziki/İdari taşıma kapasitesi							
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Park girişi	Park etme				X		
	akış				X		
Park yeri imkanları	Yer sayısı					X	
	Biletleme						
	yönlendirme				X		
Bilgi imkanları	İşaret levhaları			X			
	Yetkililer						
	Ziyaretçi merkezi						
	Ofisler						
	Basılı ve görsel materyal						
Fiziki/İdari taşıma kapasitesi							

Yiyecek içecek	Tedarik							X
Ticaret	Seçenekler							
Kolaylık tesisleri	Tuvaletler							X
	Atıkların toplanması							X
Patika ağı	Yeterlilik vaziyeti			X				
Yaban hayatı takip etme noktaları	Sayısı ve uygunluğu							
Aktiviteler	seçenekler		X					
	Paket tabiat turları			X				
	Bisiklet kiralama							
	Araç - At kiralama							
Fiziki/İdari taşıma kapasitesi								
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5	
Çalışanlar	Yeterli sayıda							
	Donanımlı							

Fiziki/İdari taşıma kapasitesi yönünden yapılan değerlendirme;

Psikolojik Taşıma Kapasitesi: Mevcutta yapılmakta olan faaliyetlerde herhangi bir kavga veya olumsuz başka bir olay olmamıştır. Genel kanı olumlu yöndedir.

5.2 amlıkoy Tabiat Parkı İle İlgili Genel Bilgiler

amlıkoy Tabiat Parkı, Marmara Bölgesi içerisinde Tekirdağ ili, Saray ilçesi, Bahçeköy'ün batısında yer almaktadır. Tabiat Parkının kuzey sınırını oluşturan Bahevan Dere aynı zamanda Tekirdağ, Kırklareli il sınırırır. Tabiat Parkının güney sınırını oluşturan Elmalı Dere ise aynı zamanda Tekirdağ, İstanbul il sınırını oluşturmaktadır. Tabiat Parkının doğusunu Karadeniz, batı sınırını ise Kasatura sırtı oluşturmaktadır.

Tabiat Parkı aynı zamanda, Vize Orman İşletme Müdürlüğü, Bahçeköy Orman İşletme Şefliği sınırlarında yer almakta olup, 2012-2021 yıllarını kapsayan Amenajman planı yapım aşamasındadır.

2002-2011 yıllarını kapsayan Amenajman planına göre 49 ve 50no'lu bölmelerde ve toplam 28 Ha büyüklüğünde orman alanını ve 17 ha hazine mülkiyetinde kumsal alanı ihtiva etmektedir.

Saha 1/25.000 ölçekli topografik haritalarında Kırklareli E20d3 numaralı paftada yer alır.

Sahada, sapsız meşe (*Quercus petreassp.iberica*), Macar meşesi (*Quercus frainetto*), Adi Gürgen (*Carpinusbetulus*), Dişbudak (*Fraxinusexcelsior*) ve ınar (*Platanusorientalis*), Dağ karaağacı (*Ulmusglabra.*), Kızılağaç (*Alnusglutinosasubsp.*), türleri tabii vejetasyonun hakim ağaç türleri olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca nadir olarak Akçaağaç (*Acer campestre*) üst tabakada yer almaktadır. Ortatabakada ise ağaççık ve çalı formunda, Yabani Elma (*Malus silvestris*), Ahlat (*Pyrusalaegrifolia*), Yabani erik (*Prunus*), Alıç (*Crataegusmonogyna*), Kızılıcık (*Cornus sp.*)ile birlikte Rosaceae türlerinden böğürtlen (*Rubus*), kuşburnu (*Rosacarina*), defne (*Laurusnobilis*), tavşan memesi (*Ruscusaculeatus*), Eğreli (*Pteridiumaquilinum*) türleri de bulunmaktadır.

Memeliler; tilki, gelincik, ağaç sansarı, porsuk, kurt, akal, sincap, tavşan, kirpi, geyik, karaca, yaban domuzu, yunustur.

Kuşlar; yeşilbaş, bildiricın, ulluk, üveyik, karabatak, leylek, atmaca, puhu, ağaçkakan, bülbül, karatavuk, ispinoz, saka, ilkeklik ve saksagan gibi türlerdir.

Balıklar ise; barbunya, istavrit, kalkan, kefal, kırlangıç, palamut, vatoz gibi denizde yaşayan balıklarla; derelerde de alabalık, sazan ve tatlı su kefalı gibi türlere rastlanmaktadır.

Bu zengin faunatik yapı nedeniyle planlama alanı yakınında geniş bir bölge Merkez Av Komisyonu tarafından Yaban Hayatı Koruma Sahası ilan edilmiştir ve bölgede sürekli av yasağı bulunmaktadır.

Çamlıkoy Tabiat Parkı

5.2.1 Çamlıkoy Tabiat Parkında Tabiat Turizmi Değerlerine Ait Bilgiler

Çamlıkoy Tabiat Parkı yaz aylarında tatil imkanı bulamayan Tekirdağ ve İstanbul sakininin deniz ve dinlenme ihtiyacını karşılayan plajı ile gününbirlik deniz, kum ve plaj ihtiyacını karşılamaktadır. Ziyaretçilerin su sporları da yapabildiği sahada ayrıca mesire ve kamp alanları da yazlıkçıların uğrak mekanıdır. Yaz aylarında orman ve denizin buluştuğu bu konumu ile ziyaretçiler özlemini çektiği bir noktaya gelmektedir ve bu vaziyet alanın rekreasyonunu arttırmaktadır.

Alandaki ekolojik vaziyet bu denli güzel olması tabiatsever fotoğrafçılar için de ilgi çekmektedir. İstanbul'un en önemli mesire alanlarının bu bölgede olması nedeniyle gününbirlik rekreasyon etkinliklerinin yanı sıra, sosyal, kültürel ve eğitim faaliyetleri de yapılmaktadır.

Çamlıkoy Tabiat Parkı

5.2.2 Çamlıkoy Tabiat Parkında Ön Plana Çıkan ve Alanının Sunduğu Aktiviteler

Çamlıkoy Tabiat Parkı; Saray ilçesine bağlı Bahçeköy'ün kuzeyinde özellikle deniz kıyısında olması itibarıyla yaz turizmine uygun plajı ve günübirlik kullanıma uygun yerleri bulunan orman parçasıdır. Çamlıkoy Tabiat Parkı özellikle İstanbul, Tekirdağ ve Kırklareli halkının piknik, dinlenme, yüzme, çadırli kamp amacıyla oldukça yoğun olarak talep ettiği bir mekandır.

5.2.3 Sahanın Tabiat Turizmi Yönetimi Gayeleri

Tabiat parkının onaylı gelişim planı içerisinde, Spor alanları (basketbol sahası, tenis kortu vs.), rekreasyon gayeli dinlenmeye yönelik kır kahvesi ve kır gazinosu, büfe, çocuk oyun alanları, alan içerisinde uygun yerlerde piknik ünitelerine yakın ocaklar, çeşmeler, çöp konteynırları, yağmur barınakları, kameriyeler ve pergolalar yapılması ön görülmektedir. Bu tesislerinin yapılması ile birlikte daha da tercih edilir hale gelerek, gerek yerli gerek yabancı turistlerin yoğun ilgisini çekecektir.

Çamlıkoy Tabiat Parkı

5.2.4 Önümüzdeki 3 yıl için Turist artış öngörüsü

Çamlıkoy Tabiat Parkı özellikle İstanbul, Tekirdağ ve Kırklareli halkının piknik, dinlenme, yüzme, çadırlı kamp amacıyla oldukça yoğun olarak talep ettiği bir mekandır.

İlimizin 2014 yılında Büyükşehir Belediyesi olacak olması ve alanın tabii avantajları göz önüne alındığında önümüzdeki 3 yıl içerisinde planlanan sosyal tesislerin de yapılabilmesi halinde bölgede cazibe merkezi olması beklenmektedir.

Tablo 16: Ulaşılabilirlik Analizi Tablosu

Ulaşılabilirlik Analizi		
Sahanın Uluslararası havaalanına yakınlığı	Orta derecede yakın; 3 saat (2-4 saat arasında)	
Alana Ulaşım	Özel taşıt (X) Toplu taşıma ( ) Diğerleri (Bisiklet, Yürüyüş)	<i>Ziyaretçinin Genel ulaşım kanaati: Özel Taşıt</i>

Tablo 17: Altyapı Analizi Tablosu

Altyapı Analizi	Yetersiz	Yeterli	İyi	Açıklama
Taşımacılık ağı		X		
Yerel ağ(toprak, asfalt)			X	Asfalt
Anayollara bağlantı			X	
Yerel genel taşımacılık			X	
Programlar		X		
Ücretler				
Ring patikaları			X	
İşaret levhaları			X	
Genel yer işaret levhaları			X	
Altyapı Analizi	Yetersiz	Yeterli	İyi	Açıklama
Bilgi panoları		X		
Araçlar için park kapasitesi	X			
Bilgi alma ve tercüme kolaylıkları		X		
Restoran sayısı	X			

Tablo 18: Bilinirlik Sahanın kendine has seçkin ve diğer önemli özellikleri Tablosu

Sahanın kendine has seçkin ve diğer önemli özellikleri;			
		Var-Yok	Neler?
Sunduğu değerlerden	Tek-eşsiz olanlar var mı?	VAR	Yapraklı ormanlar ve zengin bitki örtüsüyle eşsiz bir tabii güzellik sunmaktadır.
	Biraz farklı ama değerli olanlar	YOK	
	Diğer ilgi çeken yerlere benzer olanlar	YOK	
Alan turist ziyaret döngüsüne girecek şekilde turistlerin ilgisini çekecek diğer alanlara yakın mı?	Evet	Sahil Bandı	Tabii Ürünler, Deniz
Alandaki yabancı varlıklar	Bayrak türler	Envanter Çalışması Tamamlanmadı.	Envanter Çalışması Tamamlanmadı.
	Diğer ilginç yaban hayatı (fauna)	Envanter Çalışması Tamamlanmadı.	Envanter Çalışması Tamamlanmadı.

Taşıma Kapasitesi Analizi

Tablo 19: Taşıma Kapasitesi Analizi Tablosu

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi Değerlendirme Şekli: 1- Tamamen Sağlanabiliyor, 2- Genel Olarak Sağlanıyor, 3- Veri Yok, 4- Çoğunlukla Sağlanamıyor 5- Hiç Sağlanamıyor					
Göstergeler	1	2	3	4	5
Tüm ilgi grupları turizmden elde edilen gelirden eşit pay alırlar		X			
Tüm ilgi grupları turizm gelişimine oranlı bir miktar para yatırımı yapabilir					X
Yerel ekonomi için turizm faydaları açıktır	X				
Turizm gelişimiyle ilgili paydaşların ihtiyaç, istek ve teklifleri ele alınıyor	X				
Tüm ilgi gruplarına önem veriliyor	X				
İlgi gruplarının birbiriyle olan ilişkileri iyi	X				
Berber çalışmanın önemi biliniyor	X				
İyi bir işbirliği içindeler	X				
Belirli kararların alınma amacı saklanmıyor	X				
Yerel ilgi grupları karar almada söz sahibi	X				
Bölgesel ilgi grupları karar almada söz sahibi		X			
Diğer sektörler de turizm gelişimine fayda sağlıyor			X		
Turizm kırsal ekonomiye destek veriyor	X				
Geleneksel faaliyetler ve üretim türleri turizm gelişiminden sonra gelişme gösterdi			X		

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi Değerlendirme Şekli: 1- Tamamen Sağlanabiliyor, 2- Genel Olarak Sağlanıyor, 3- Veri Yok, 4- Çoğunlukla Sağlanamıyor 5- Hiç Sağlanamıyor					
Turizm gelişimi istihdamı artırma beklentilerini karşılıyor	X				
Yerel halk, özellikle gençler için yeni iş imkanı ortaya çıktı	X				
Kendi turizm işini kurmak isteyenlere yeterli destek veriliyor			X		
Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi Değerlendirme Şekli: 1- Tamamen Sağlanabiliyor, 2- Genel Olarak Sağlanıyor, 3- Veri Yok, 4- Çoğunlukla Sağlanamıyor 5- Hiç Sağlanamıyor					
Göstergeler	1	2	3	4	5
Turizm işi kurmak için eğitim ve öğretim veriliyor			X		
Planlı turizm uygulaması yapılıyor		X			
Yerel köyler ve kamusal alanın özelliği turizmden sonra zarar görmemiştir.			X		
Turizm temel olarak yerel mal ve hizmetlerden faydalanır	X				
Bölgemizi ziyaret eden turist sayısı yeterlidir		X			
Turizm kültürel mirasın devamına yardımcı oluyor					X
Turizm endüstriyel mirasın sürdürülmesi için yardımcı oluyor					X
Turizm gelişimi peyzaj dokusuna zarar vermiyor		X			
Turizm tabiatın korunmasına yardımcı oluyor		X			
Turizm kültürel manzaranın korunmasına yardımcı oluyor	X				
Turizm hayat kalitesini artırıyor	X				

Sosyal ve Ekonomik Taşıma Kapasitesi Verilerini Değerlendirme Neticeleri;

Tablo 20: Sosyal ve Ekonomik Taşıma Kapasitesi Verilerini Değerlendirme Tablosu

Ekolojik taşıma kapasitesi analizi					
<i>Faaliyet</i>	<i>Genel etkiler</i> <i>Müspet</i> <i>/menfi</i>	<i>Korunan alan</i> <i>üzerindeki</i> <i>etki</i>	<i>Etki</i>		
			<i>Kab</i> <i>ul</i> <i>edile</i> <i>bilir</i>	<i>Kab</i> <i>ul</i> <i>edile</i> <i>mez</i>	<i>Kabul edilebilir</i> <i>ancak;</i>
Dağ bisikletçiliği (DB)	Müspet	YOKTUR.	X		
Ekolojik taşıma kapasitesi analizi					
<i>Faaliyet</i>	<i>Genel etkiler</i> <i>Müspet</i> <i>/menfi</i>	<i>Korunan alan</i> <i>üzerindeki</i> <i>etki</i>	<i>Etki</i>		
			<i>Kab</i> <i>ul</i> <i>edile</i> <i>bilir</i>	<i>Kab</i> <i>ul</i> <i>edile</i> <i>mez</i>	<i>Kabul edilebilir</i> <i>ancak;</i>
Peyzaj güzelliği/fotosafarı (PF)	Müspet	YOKTUR.	X		
Düzenlenmiş tabiat gezisi rotası(DGR)	Müspet	YOKTUR.	X		
Tabiata uyumlu kırsal miras gezisi(KMG)	Müspet	YOKTUR.	X		

Ekolojik taşıma kapasitesi analizi					
Kuş gözlemciliği imkanı(KuG)	Müspet	YOKTUR.	X		
Tescilli avlak sahası (AvS)	Müspet	YOKTUR.	X		
Yaban hayatı geliştirme sahası (YHGS)	Müspet	YOKTUR.	X		
Endemik Bitkilerin Gözlemi (EBG)	Müspet	YOKTUR.	X		
Köy Pazarları(Orman meyvelerinden reçel marmelat, kurutulmuş meyve satılması kaydıyla) (KP)	Müspet	YOKTUR.	X		
Hava Sporları (Yamaç Paraşütü) (HS)	Müspet	YOKTUR.	X		

İzlemeye esas olan Ekolojik Göstergeler aşağıdaki şekilde incelenmelidir.

1- Tamamen doğru, 2- Genel olarak doğru, 3- Veri yok, 4- Çoğunlukla yanlış, 5- Hiç yok,

Tablo 21: Ekolojik Taşıma Kapasitesi Tablosu

Ekolojik taşıma kapasitesinin etkileri;					
<i>Ekolojik göstergeler</i>	1	2	3	4	5
Bitkiler turizm artışından etkilenmemektedir			X		
Yürüyüş yollarından yürümeyen turistler bitkilere çok zarar veriyor				X	
Turizmden dolayı daha fazla toprak erozyonu meydana gelmektedir				X	
Korunan alanın suları gözle görünür şekilde kirlenmektedir				X	
Turizm gelişimi sebebi ile balık miktarı azalmıştır					X
Korunan alanın yer altı suları içme suyu olarak kullanılabilir			X		
Turistler yaban hayatı için rahatsız edici bir faktördür				X	
Turizmden dolayı flora ve faunada ölümler artmıştır			X		

Ekolojik Taşıma Kapasitesi Verilerini Değerlendirme Neticeleri;

Fiziki/İdari Taşıma Kapasitesi İncelemesi ve Değerlendirmesi;

(1-Akıcı, yeterli 2- İyi, 3- Fena değil, 4- Kötü, 5- Çok Kötü)

Tablo 22: Fiziki / İdari Taşıma Kapasitesi Tablosu

Fiziki/İdari taşıma kapasitesi							
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Altyapı	Korunan alana giriş yolları				X		
	Korunan alandaki yol ağı				X		
	Korunan alan içindeki toplu taşıma araçları						X
Fiziki/İdari taşıma kapasitesi							
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Park girişi	Park etme		X				
	akış			X			
Park yeri imkanları	Yer sayısı		X				
	Biletleme						
	yönlendirme		X				
Bilgi imkanları	İşaret levhaları			X			
	Yetkililer						
	Ziyaretçi merkezi						
	Ofisler						
	Basılı ve görsel materyal						

Fiziki/İdari taşıma kapasitesi							
Yiyecek içecek temini	Tedarik				X		
Ticaret	Seçenekler						
Kolaylık tesisleri	Tuvaletler						X
	Atıkların toplanması						X
Patika ağı	Yeterlilik vaziyeti				X		
Aktiviteler	seçenekler		X				
	Paket tabiat turları		X				
	Bisiklet kiralama						
	Araç kiralama						
	At-katır kiralama						
Çalışanlar	Yeterli sayıda				X		
	Donanımlı				X		

Fiziki/İdari taşıma kapasitesi yönünden yapılan değerlendirme;

Psikolojik Taşıma Kapasitesi: Mevcutta yapılmakta olan faaliyetlerde herhangi bir kavga veya olumsuz başka bir olay olmamıştır. Genel Kanı olumlu yöndedir.

TEKİRDAĞ İLİ VE İLÇELERİNİN KIYAS USULÜ İLE KISA DEĞERLENDİRMESİ

İlimizde, değerlendirilmesi yapılan Kartaltepe Tabiat Parkı'nın ön görülen tabiat turizmi ile ilgili olarak tabii yapısı gereği alternatifi bulunmamaktadır. Bu nedenle başka bir İlçe ile kıyaslama yapılmamıştır.

6-TEKİRDAĞ İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ STRATEJİLERİ

6.1.Gelişme Stratejileri

Strateji 1. Tabiat Turizmi yatırım projelerine teşvik sağlanarak, turizm sektöründe yatırımların artırılması,

Strateji 2. Planlanan Tabiat Turizmi yatırımları ile tabii çevreye ve kültür yapısına zarar vermeden turistik kalkınma sağlanması,

Strateji 3. Bölgede yapılmakta olan yamaç paraşütü, tüplü dalış, dağcılık, trekking gibi tabiat sporları alanlarında faaliyet gösteren dernek ve kulüplerin kapasitelerinin geliştirilmesi,

6.2. Pazarlama Stratejisi

Strateji 1. Milletler arası, ülke geneli, bölgesel ve yerel ölçekte markalaşmanın hedeflenmesi, ülke çapında tanıtım ve pazarlamaya ek olarak varış noktaları bazında tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine başlanması,

Strateji 2. Tabiat turizmi ürünlerinde bilhassa, antik çağlardan beri şarap ticaretinin merkezi olan Şarköy İlçesinin tekrar bu özelliğini kazanabilmesi için toplam kalite yönetiminin, sertifikasyonun etkin kılınması,

Strateji 3. Tabiat turizmi katılımcılarına uygun fiyatta, kaliteli ve yöresel turistik ürün alternatiflerinin sunulması ve özellikle yöre halkına ekonomik girdi sağlaması,

6.3. Ziyaretçi Yönetimi Stratejisi

Strateji 1. Koruma ilkeleri ve ziyaretçi yönetim kriterlerinin yaygınlaştırılması ve bunun yanında, müşteri beklentilerine de dayalı sürdürülebilir ziyaretçi yönetiminin sağlanması,

6.4. İzleme ve Değerlendirme Stratejisi (Turizmin etkilerinin ve sürdürülebilirliğin izlenmesi)

Strateji 1. Turizmin etkilerinin izlenmesi için, takip etme birimlerince göstergelerden yararlanılması,

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye; İlgili paydaşların turizm (ekoturizm) açısından kapasitelerini geliştirmek.

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2020	2021	2022	2023		
1	1	Ekoturizm eğitimi	Yerel halkın eko-turizm hakkında eğitimi, Ekoturizme sunulabilecek ürünlerin geliştirilmesi ürünleri geliştirilmesi konusunda eğitilmesi. Bu konuda plan süresince 2 kurs açılarak 50 kişinin eğitilmesi sağlanacak.	İKTM, TOB	Belediyeler, Muhtarlıklar , Ekoturizm Dernekleri	2022						
2	1	Ekoturizm derneklerinin aktifleştirilmesinin sağlanması	Eko-turizmde hedef birliğin sağlanması gerekirse sözleşme imzalanarak İşbirliği yapılması,	İKTM, STK	Belediyeler, Muhtarlıklar , STK	2021						
3	2	Tabiatı Koruma Eğiticileri Yetiştirmek,	Tabiat eğitimi için vazife alacak 10 adet eğiticinin eğitilmesi,	TOB, Üniversiteler	DKMPGM, STK	2021						
4	1	Yöre halkının bilinçlendirilerek gönüllük sisteminin oluşturulması,	Tabiatı anlatmak için yöre halkının eğitilerek, eğitim sonunda temsilci tabiat gönüllülerinin seçilmesi	TOB, Üniversiteler	DKMPGM, STK, Belediyeler, Muhtarlıklar	2020						
5	1	Haritaların Oluşturulması	Ekoturistler için rotaların yer aldığı haritaların oluşturulması ve basımı	İKTM, TOB	STK	2021						

Tablo 23: Kapasite Geliştirme Tablosu

2. FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı güçlendirmek veya geliştirmek,

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2020	2021	2022	2023		
6	1	Alan Düzenlemesi	Karavan konaklama alanlarının ve günübirlik alanların ilçe planına göre uygun yerlerde düzenlenmesi ayrıca bir adet karavan yeri düzenlenecektir.	İKTM, KY, B	Dernekler, Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	2021						
7	1	Yürüyüş yolları düzenleme ve rehabilitasyonu	Yürüyüş yolları güzergahı olarak tespiti yapılan tüm sahalarda patika düzenlemeleri ve her türlü tanıtıcı, bilgilendirici levhaların yapımı ve yerine konması.	İTM, TOB, KY, B	Dernekler	2022						
8	2	Tabiat Müzesi Kurulması	Tabiat Müzesi ve Ekolojik Yorum Merkezleri kurulması için çalışmalar yapılacaktır.	TOB, İTM, KY, B	Dernekler, Üniversiteler	2023						
9	1	Ulaşım Ağının Arttırılması	Bölgeye her türlü toplu taşıma imkanlarının arttırılması ile ziyaretçilerin kolay ulaşım imkanı sağlanması.	V, B, Karayolları Genel Müdürlüğü		2022						

2. FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı güçlendirmek veya geliştirmek,

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2020	2021	2022	2023		
10	2	Butik otel ve pansiyonların arttırılması	Bölgede butik otel ve pansiyonculuğun arttırılması ile ziyaretçilerin konaklama ihtiyaçları en üst seviyeye getirilecektir.	KY, Turizm İşletmeleri, İKTM, KY, B,M		2023						
11	1	Turizm alanlarına kuru tuvalet yapılması	Yaya, atlı ve bisikletli tabiat gezi güzergahları üzerinde uygun yerlere kuru tuvaletler yapılarak gezi parkurlarında atık yönetimi sorununa çözüm getirilmiş olacaktır.	BŞB, B,	M	2022						

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA, ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI**Gaye: mevcut ekoturizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.**

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2020	2021	2022	2023		
		Kültürel ürün envanteri ve ürünleri sunuma hazır hale getirme	Geleneksel hayat tarzı, kültüre ilişkin olarak tabiattan toplanan, üretilen gıda maddeleri veya tabii materyalden üretilen el sanatları vb. Değerlerin tespiti, satılabilir hale getirilmesi, sözlü değerlerin envanteri, bunların turizme sunulabilir hale getirilmesi.	İKTM, TOB, Ky, HEM,	Dernekler, üniversiteler	2021						
		Ekolojik ürün satış merkezleri	Favori ilçelerde yöre insanının ürettiği ekolojik ve tabiattan toplanan ürünlerin satışına yönelik en az 5 noktada olmak üzere 10 adet satış yerinin oluşturulması, vatandaşların üretim ve satış için yönlendirilmesi.	İKTM, Oİ, Tarım Müdürlüğü, B	Muhtarlıklar	2022						
		Tur operatörlerine saha tanıtımı ve Ekotur destinasyonları	Tur opartörlerine sahanın gezdirilerek tanıtımı, görüşlerinin alınması, isteklerinin değerlendirilmesi, destinasyon şekillendirmelerinin yapılması,	İKTM, TOB, Valilik, K, B,	Dernekler, İKTM	2020						

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA, ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI**Gaye: mevcut ekoturizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.**

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2020	2021	2022	2023		
		Fuar ve festivaller	Fuarlara aktif katılımlarla stand oluşturma, festivallerin kültürel değerleri öne çıkaran hale getirilmesi,	İKTM, TOB, TOİM	Belediyeler, Dernekler	2022						
		Eko köy ve Eko beldeler	Saha içinde tabii ve kültürel değerleri bozulmamış veya küçük bir çaba ile bu değerlerinin sunumu ve korunması kolayca başarılabilir ve ekolojik uygulamaların sürdürülebilirliği söz konusu olan mahallelerde ve benzer mahallelerin dizaynı ve sunulması, bu konuda diğer koruma alanlarına örnek olacak pilot uygulama yapılması	İKTM, TOB, Ky, BŞB, B	Muhtarlıklar	2021						

4 . TAKİP ETME VE DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK EYLEMLER

Gaye: ekoturizm faaliyetlerinin izlenmesine ilişkin kriterlerin belirlenmesi, takip etmenin yapılması, raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlerin yapılması.

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2020	2021	2022	2023		
		Değişimin sınırlarının belirlenmesi	Tabii ve kültürel değerleri etkileyen tüm turizm faaliyetlerinin kabul edilebilir değişimin sınırlarının belirlenmesi, bu çalışmanın hedefi yöresel düzeyde kabul edilebilir sınırların tespitidir.	TOB, İKTM, Üniversiteler	Dernekler	2023						
		Ekonomik etkilerin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	İKTM, Tarım Md Ky, B, Tic SanO.	Dernekler, Üniv.	2023						
		Sosyal ve kültürel etkilerin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	TOB, İKTM, Üniversiteler, BŞB, B	Dernekler,	2023						
		Sürdürülebilirliğin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	TOB, ÇŞM, BŞB, B	Dernekler,	2023						

4 . TAKİP ETME VE DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK EYLEMLER

Gaye: ekoturizm faaliyetlerinin izlenmesine ilişkin kriterlerin belirlenmesi, takip etmenin yapılması, raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlerin yapılması.

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2020	2021	2022	2023		
		Uyumun izlenmesi	Kurallar sistemine uyumun izlenmesi, uyumsuzluğun sözkonusu olduğu hususları inceleme, uzlaşma arayışı, çözüm geliştirme, raporlama ve değerlendirme, yaptırım uygulama	İKTM, OSİ	Dernekler	2022						
		İzlemenin raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlere dönüştürülmesi	Tabii ve kültürel değerlere etki yapan Faaliyetlerin sınırlara göre vaziyetin izlenmesi ve raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlerinin yapılması,	TOB, İKTM, Üniversiteler	Dernekler	2022						

Tablo 26: İzleme ve Değerlendirme Tablosu

EK:1**Tekirdağ İli Koruma Altındaki Doğal Sit Alanları ve Anıt Ağaçlar:**

	İLİ	İLÇESİ	KORUNAN ALAN	NEV'İ
1	TEKİRDAĞ	Saray	Güneşyaka Mağaraları Ergene Vadisi Mevkii	II. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı
2	TEKİRDAĞ	Saray	Ergene Vadisi Su Kanalları Ayvacık Köyü	II.Derece Arkeolojik ve Doğal Sit
3	TEKİRDAĞ	Saray	Güneşkaya Ergene Vadisi-Güngörmez Mağaraları Mevkii	I.Derece Arkeolojik Sit Alanı-II.Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı
4	TEKİRDAĞ	Çerkezköy	Veliköy, Değirmendere Antik Su Kaynakları	I.Derece Arkeolojik Sit ve Doğal Sit
5	TEKİRDAĞ	Barbaros	Kocaçeşme-Çınar Ağacı 2538 nolu parsel	I.Derece Doğal ve Arkeolojik Sit
6	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Sütlüce Manastırı Kumbağ, 8 pafta, 871-909-910-911-912-913 parsel	I.Derece Doğal ve Arkeolojik Sit
7	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Dut Limanı Kumbağ, 8 pafta, 922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-1567 parsel	I.Derece Doğal ve Arkeolojik Sit
8	TEKİRDAĞ	Saray	Su Kemerli-Ayvacık Ayvacık Köyü	I.Derece Arkeolojik ve Doğal Sit
9	TEKİRDAĞ	Şarköy	Kartalkaya	I.Derece Arkeolojik Sit
10	TEKİRDAĞ	Şarköy	Kızılcatenzi, Şenköy	I.Derece Doğal Sit
11	TEKİRDAĞ	Şarköy	Çınarlık Alan Uçmaktdere, Şarap Fabrikası Yanı	I.Derece Doğal Sit

12	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Kumbağ, Sütlüce Manastırı Önünde (1 Adet)	Anıt Ağaç
13	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Naip Köyü (17 Adet)	Anıt Ağaç
14	TEKİRDAĞ	Şarköy	Çınar Ağacı Güzelköy, Köy Camii Önünde (2 Adet)	Anıt Ağaç
15	TEKİRDAĞ	Şarköy	Çınar Ağacı Uçmaktdere Köy Girişi (1 Adet)	Anıt Ağaç
16	TEKİRDAĞ	Şarköy	Çınar Ağacı Uçmaktdere Şarap Fabrikası Yanı	Anıt Ağaç
17	TEKİRDAĞ	Hayrabolu	Karaağaç Aydınlar Köyü, 9 pafta, 1999 parsel	Anıt Ağaç
18	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Ortacami Mah., Namık Kemal Cad., 31 pafta, 98 ada, 8 parselde çeşme önünde (1 Adet)	Anıt Ağaç
19	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Gündoğdu Mah., Hacıilbey İlkokulu Bahçesi (1 Adet)	Anıt Ağaç
20	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Ortacami Mah., 99 ada, 1 parsel	Anıt Ağaç
21	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Ortacami Mah., 1485 ada	Anıt Ağaç
22	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Ertuğrul Mah., 365 ada, 3 parsel	Anıt Ağaç
23	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Ertuğrul Mah., 279 ada, 16 parsel	Anıt Ağaç
24	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çitlenbik Ağacı Ertuğrul Mah., 365 ada, 3 parsel	Anıt Ağaç
25	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çitlenbik Ağacı Ertuğrul Mah., 366 ada, 2 parsel	Anıt Ağaç
26	TEKİRDAĞ	Şarköy	Çınar Ağacı Uçmaktdere Şarap Fabrikası Yanı	Anıt Ağaç

28	TEKİRDAĞ	Süleymanpaşa	Çınar Ağacı Yavuz Mah., 75 pafta, 390 ada, 103 parsel	Anıt Ağaç
29	TEKİRDAĞ	Şarköy	Çınar Ağacı Güzelköy, Köy Kahvesi Önünde (1 Adet)	Anıt Ağaç
30	TEKİRDAĞ	Şarköy	Çınar Ağacı Mürefte, Hamam ve Sağlık Ocağı Önünde (2 Adet)	Anıt Ağaç

EK 2

TEKİRDAĞ İLİNDE BULUNAN MESİRE YERLERİ

MESİRE YERLERİ					
Sıra No	İlçesi	Adı	Mevkii	Alanı (Ha)	Tipi
1	Süleymanpaşa	Kınıklar Çeşmesi	Kınıklar	1.26	C
2		Kumbağ	Çamlık	64.5	B
3	Çorlu	215 Nolu Bölge	Esetçe	51.7	C
4	Çerkezköy	90-91 Nolu Bölge	Kapaklı / Kazakgölü	45.0	C
5		96 Nolu Bölge	Pınarca / İkizgöller	10.5	C
6	Saray	44-45 Nolu Bölge	Büyükyoncalı / Bozova	25.43	C
		Laladere Piknik Yeri	Güngörmez Köyü	12.47	C

EK: 3**TEKİRDAĞ İLİNDEKİ DOĞA YÜRÜYÜŞ GÜZERGAHLARI**

SIRA NO	İLÇE	GÜZERGAH İSMİ	GÜZERGAH UZUNLUĞU/ ZORLUK DERESEÇİ	TABİİ GÜZELLİKLER
1	Süleymanpaşa	Kumbağ-Dutlimanı-Manastır- Naip Kulesi-Naip Köyü	15 km. (Toprak yol-Patika) Kolay	Deniz, çam ormanı, panoramik manzara, çayır (Bisiklet için de uygun)
2	Süleymanpaşa	Kumbağ-Dutlimanı-Manastır- Kumbağ	10 km. (Toprak yol, patika) Kolay	Deniz, orman, tabiat manzarası. (Gece yürüyüşüne uygun)
3	Süleymanpaşa	Yeniköy-Nişantepe2-Yeniköy	10 km. (Toprak yol-asfalt- patika) Kolay	Panoramik manzara, deniz, orman (Kış yürüyüşü için de uygun)
4	Şarköy	Yeniköy-Uçmakdere-Yeniköy	13 km. (Toprak yol-patika) Orta Zorlukta	Panoramik deniz manzarası, üzüm bağları
5	Şarköy	Yeniköy-Kartalkaya- Uçmakdere	18 km. (Toprak yol-patika) Orta Zorlukta	Tabii ıhlamur ağaçları, orman manzarası
6	Şarköy	Gaziköy-Bakacaktepe-Gaziköy	18 km. (Patika) Orta Zorlukta	Panoramik deniz ve orman manzarası

7	Şarköy	Ormanlı-Bakacaktepe	18 km. (Toprak yol-patika) Orta Zorlukta	Tabiat, orman, panoramik manzara
8	Şarköy	Güzelköy-Bakacaktepe- Güzelköy	17 km, (Toprak yol-patika) Orta Zorlukta	Deniz, orman, tabiat manzarası
9	Şarköy	Tepeköy (Mürefte)	10 km. (Patika) Kolay	Kayaç, çam ormanı manzarası
10	Şarköy	Sufunya	12 km. (Dere yanı patika) Kolay	Kayaç, tabiat manzarası
11	Saray	Ayvacık-Kavacık-Güneşkaya	7,3 km. (Dere yanı patika) Orta	Mağara, dere ve tabiat manzarası
12	Saray	Kanara-Laledere	14,4 km. (Dere yanı patika) Orta	Mağara, dere ve tabiat manzarası, zengin flora ve fauna
13	Saray	Ayvacık-Laledere	9,7 km. (Toprak Yol) Orta	Tabiat Manzarası
14	Saray	Yumurtadere- Laledere	4,1 km. (Toprak Yol) Kolay	Tabiat Manzarası
15	Malkara	Elmalı-Koru Dağları	15,5 km. (Toprak yol-patika) Orta Zorlukta	Panoramik deniz tabiat manzarası, çam-meşe ormanı, (karaca- geyik görülebilir)
16	Malkara	Karacahalil-Koru Dağları	19 km. (Patika) Orta Zorlukta	Panoramik deniz tabiat manzarası, çam-meşe ormanı, (karaca- geyik görülebilir)